

MIR

Glasiilo koroških Slovencev

Leto XXX.

Celovec, 21. malega travna 1911.

Št. 16.

Zmaga v boju za slovensko šolo v Vogrčah.

Tri leta že so se bojevali v Vogrčah za vpejavo slovenskega učnega jezika na tamošnji šoli. Tozadevno prošnjo je c. kr. deželni šolski svet v Celovcu odbil. Zoper ta odlok so se Vogrčani meseca svečana m. l. pritožili na c. kr. ministrstvo za uk in bogočastje. To pa je, kakor je bilo že vnaprej pričakovati, pritožbo zavrnilo z utemeljevanjem, da želji starišev, naj se otroci v šoli učijo tudi nemščine, ustreza že sedanja utrakvistična šola. Vse druge tehtne razloge za vpeljavo slovenskega učnega jezika pa je ministrstvo kratkoma prezrlo, vsaj c. kr. okrajni šolski svet v Velikovcu je (iz ministrskega odloka) navedel le ta razlog. S tem je ministrstvo enkrat samo priznalo, da je glavna naloga naših utrakvističnih malovrednic ta, da se otroci naučijo nemškega jezika, ali bolje, da se ponemčijo. Četudi otrok pouka v tujem jeziku ne razume, četudi zavoljo tega zapravlja dragi čas ter leta in leta zastoj telesa po šolskih klopek, če se mu samo vbije nekaj nemških besed v glavo, če je le prepričan o vzvišenosti nemške kulture in nemškega jezika o „manjvrednosti“ slovenskega, če se le nauči zaničevati svoj materni jezik, da tako postane podlaga tujčevi peti, dosti je; utrakvistična šola je po mnenju visokega ministrstva dosegla svoj namen. Vse drugo pa mora potem molčati. Molčati mora § 19. drž. tem. zakona, kateri zatrjuje vsem avstrijskim narodom enakopravnost in jim priznava pravico izobraževati svoje otroke v materinem jeziku; molčati mora vsak zakon in vsaka pravica: molčati tudi naposled mora pamet sama, kajti zdrav razum nas že uči, da je uspešen pouk in pametna izobrazba mogoča edino-le na podlagi materinega jezika. Ali, vse to seveda ni potrebno!

Saj ni potrebno, da se otroci izobrazijo, ni potrebno, da se naučijo kaj pametnega za življenje, tudi ni potrebno, da znajo misliti. Le eno je potrebno po mnenju ministrstva, da znajo nekoliko nemški. Če to znajo, potem so menda rešeni, potem jim je zagotovljena časna in večna sreča, potem jim ne bo treba nikoli trpeti in

stradati, nikoli biti v skrbeh za življenje, kajti nemščina jim bo nosila pečenke in piščance že kar na mizo. Stariši slovenski, kako ste neumni, da toliko skrbite za bodočnost svojih otrok! Glejte samo na to, da se vaši otroci naučijo nemški, in oni bodo sami — gospodje.

Ne pa, da bi podcenjevali znanje nemščine! Ravno nasprotno! Saj je bila v prošnji za vpejavo slovenskega učnega jezika tudi zahteva, da se na slovenski šoli poučuje tudi nemščina več ur na teden. Da bi pa bilo od nemščine vse odvisno, to odločno zanikamo. Da bi bile naše šole samo zato tu, da se otroci naučijo nemški, oziroma, da se načeloma ne naučijo slovenski in se ponemčijo, proti temu pač mora zdrava pamet protestirati. Ta namen naših utrakvističnih šol pa se jasno spozna iz famoznega razloga, s kojim je ministrstvo za uk in bogočastje pritožbo v zadevi vogrške šole zavrnilo.

Vrli Vogrčani pa niso protipostavnih klofut, dobljenih od deželnega šolskega sveta in ministrstva, vtaknili mirno v žep, ampak so po posredovanju „Slovenskega šolskega društva v Celovcu“ šli do zadnje inštanca. Državno sodišče je dne 5. aprila t. l. s tem, da je ugodilo pritožbi Vogrčanov, vrnilo deželnemu šolskemu svetu in ministrstvu še krepkejšo zaušnico. Vztrajnost zavrednih Vogrčanov je zmagala! Živeli! Proč z mučilnicami, proč s poneumovalnicami! Šolski davki so tako visoki, da Slovincem ne more biti vseeno, ali hodijo njihovi otroci v poneumovalne poneumčevalnice, ali pa v šole, v katerih se naučijo za življenje potrebnih znanosti v materinem jeziku, poleg tega pa še drugega, nemškega jezika. Boj neumnosti, in pamet mora zmagati!

Kompromisna pogajanja med nemškimi nacionalci in krščanskimi socialci razbita.

Nemški nacionalci in krščanski socialci so barantali in se pogajali za bodoče volitve. Namen teh pogajanj je bil predvsem, naskočiti socialne demokrate in jim odtrgati več mandatov. S tem bi se vladne stranke, h katerim socialni demo-

kratje niso spadali, vračale v državni zbor ojačene in bi imela slovanska opozicija težje stališče. Najbrž se je kaj takega sanjalo baronu Bienertu, ko se je odločil za razpust državnega zbora. Da bi se bili združeni Nemci s tem večjo silo vrgli tudi na Slovence, ni menda treba omenjati. Toda pogajanja so se ponesrečila. Na Dunaju in na Češkem očitno še ne poznajo alpskih Nemcev. Naši nacionalci so vse kaj drugega kakor so na Češkem. Sovraštvo koroških nemških nacionalcev do vsega, kar diši po krščanstvu, je tako veliko, da bi raje prepustili vse mandate socialnim demokratom kakor pa da bi pustili izvoliti le enega, četudi nemškega krščanskega socialca, kojega mandat je v nevarnosti. Zato so bili to pot zopet koroški nemški nacionalci, ki so iz sovraštva do krščanskih socialcev igrali vlogo mefista in onemogočili kompromis in sicer to pot enkrat, le bodimo odkriti — nehote na naše največje veselje! Za vzrok so navedli pretvezo, da koroški krščanski nacionalci v vseh bistvenih ozirih pospešujejo — nacionalne Slovence, Nemcem prijaznim Slovincem pa da samo nasprotujejo in v odločilnem trenutku podpirajo socialne demokrate. Vse to je iz trte izvito. Ko bodo naši ljudje brali te-le vrste, se bodo smejali, ker predobro poznajo „naklonjenost“ krščanskih socialcev nasproti Slovincem. Prava nemškonacionalna laž! Če smo pri volitvah šli skupaj, ni pomenilo to prav nobenega nacionalnega prijateljstva, ampak je čisto naravno, da se opozicije združujejo, da premagajo najgršega in najmočnejšega nasprotnika. Tak izgovor nemških nacionalcev je grdo hinavstvo! Saj so oni prisilili nemške krščanske socialce, da pri volitvah stopajo v gotovih volilnih okrajih v isti vrsti z nami. Zakaj so pa privesili nemškemu okrajem, kjer se je sploh dalo, eno tretjino Slovencev? To jim je Walcher na Dunaju tudi povedal in po vsej pravici in resnici. Zato pa „Freie Stimmen“ v 45. št. očitajo sedaj Walcherju laž, namesto da bi prijele za nos svojo stranko. Nas pa zanima predvsem priznanje „Freie Stimmen“, da so nemški nacionalci razdelili volilne okraje tako iz sovraštva do Slovencev! Štimce priznajo, da je bilo glavno na

Podlistek.

Pred 700 leti.

(Spisal I. Maierhofer.)

Grof Ulrik Lichtensteinski jezdi v slovesnem sprevodu kot boginja „Ljubezen“ (Venera) skoz Koroško. (Leta 1227.: 30. aprila do 6. majnika.)

(Dalje.)

II. Ulrik Lichtensteinski kot boginja Venera skoz Koroško.

Bili so še časi križarskih vojsk, časi mogočnih verskih idej, doba slavnega viteštva, vsestransko sijajno XIII. stoletje. — Vitezi! Od 10. stoletja sem so se namreč vojskovali najbolj na konjih. Oboroževanje konj in na njih sedečih vitezev pa je stalo mnogo denarja. Zato je postalo vojskovanje le bolj častna predprava premožnih gospodov — vitezev. Izcimil se je posebni stan viteški. Vitezi so imeli težke železne čelade na glavah; zakrit je bil tudi skoro cel obraz. Železni, verižnati oklepi so pokrivali cel život. Tudi močni konji-celaki so imeli trpežne težke oklepe. Težke meče in dolge sulice so imeli za orožje. Ob sedlu je navadno visela tudi parta. Sulice so bile olševe ali smrekove in do 5 metrov dolge. Boreči vitez jo je vpl pod pazduho v desno roko ter jo je vodoravno držal mimo konjevih ušes, spodbodel konja ter je v galopu dirjal proti tudi v galopu pridirjajočemu protivitezu, ki se je ščitil s težkim

ščitom in kdor je z dolgo sulico nasprotnika vzdignil iz sedla, ta je bil zmagovalec. Pobral je premaganemu orožje in konja. Če ni bilo posebne vojske, so pa vitezi doma napravljali slovesne borbe, takozvane turnirje. Zbralo se je včasih po sto parov vitezev in so skušali drug drugega vreči iz sedla. Zmagovalec je dobil venec zmage iz rok plemenite devojke.

Na Koroškem, na klasičnih tleh viteštva — saj v nobeni drugi deželi ni bilo tako gosto posejanih gradov, toliko imovitih in hrabrih viteških rodbin — so bili turnirji, te priljubljene bojne igre, zelo v navadi. Posebno v rožnem majniku, ljubezni posvečenem mesecu, so jih prirejali. To so bili viteški shodi! Nikoli se ni dopadel srednjeveški vitez svoji izvoljenki bolj, kakor tedaj, če je vrgel par nasprotnikov „iz sedla v pesek“. Zlomljene olševe sulice so si šteli v trajen spomin. (Bile so sulice le bolj tanke). In nikoli ni bil vitez srečnejši, kakor tedaj, če je kot zmagovalec stopil pred ženski cvet na venčanem odru.

Sestavljene so bile tudi gotove postave in redi, po katerih se je moral vršiti vsak pravilni turnir.

Najsлавnejši turnir je bil pač oni v letu 1224, katerega je v Brezah priredil vojvoda Bernhard ob priliki sprave z mogočnim goriškim grofom. Došli so vsi sloveči vitezi iz Nižje Avstrije (na čelu jim babenberški vojvoda Leopold Slavni), iz Štajerskega, Goriškega, Tirolskega in Koroškega. Trajal je osem dni, in polomili so cel gozd dolgih sulic. Pobili so tudi več konj. Odlikoval se je na tem sijajnem turnirju tudi naš Ulrik. Prisotni so bili tudi: patriarh oglejski, nadškof bamberski,

bogati nadškof solnograški in škofi krški, briksenski, brizenški in pasavški. Za viteze vsled močnih oklepov in težkih ščitov ni bilo posebne nevarnosti za življenje, a tem večja za čast. Iz sedla potisnjeni vitez je bil s konjem vred ujet, in z veliko svoto denarja se je moral potem odkupiti. Pa brez konja se je moral vračati. Kronisti poročajo, da se je zbirala pri vseh večjih turnirjih truma dobičkaželjnih judov, ki so pri posojilih odkupnih delali „zlate kšefte“.

Viteštvo so vodili prvotno verski motivi: biti zvest Bogu, „gospodu vojskinih trum“, boriti se za čast nebeške kraljice, „ki premaga vsa krivo-verstva“, ščititi vdove in sirote. Pozneje pa se je postavilo viteštvo le bolj v službo in v bran ženske „časti“. Razvilo se je prav smešno obožavanje plemenitega ženstva (Frauendienst).

V drugi polovici XIII. stoletja, v dobi brezpravnega medvladja, v kateri je le močnejša pest veljala, se je pa razvilo iz sicer plemenitega viteštva takozvano klativiteštvo, vitezi-roparji (Raubritter in Faustrecht), ki so iz svojih varnih gradov v strminah prežali na mastni plen po trgovskih cestah kakor pajek na muho. Posebno strahoviti gradovi vitezev-roparjev so bili v Področici grad Rožanov (Rase), grad rožeški, bekštanjski, ajhelberški nad Domačalami, Črnigrad na Kostanjah, ribniški, grad Seeburg nad Porečami ob Vrbskem jezeru, grad Greifenfels nad Podkrnosom. Vsled medsebojnih prask in tudi na povelje cesarjev, posebno cesarja Maksa, so se morale razrušiti te močne trdnjave v prah in pepel. Veliko prej bogatih viteških rodbin je tudi izumrlo, druge so obubožale, največ vitezev pa je

čelo nemških nacionalcev, preprečiti samostojnost Slovencev, ki bi bili postali samostojni, če bi bili za Slovence na Koroškem prirejani dva ali trije volilni okraji. Torej nemški nacionalci Slovincem ne privoščijo, da bi si ti sami smeli pomagati, da bi si sami rezali kruh, ampak rezati nam ga hočejo oni, seveda tako, da pač izžemajo slovenskega kmeta in zahtevajo od njega denar, toda tisti denar potem pošiljajo na nemško stran, našega slovenskega kmeta pa pustijo stradati. Na slovensko stran dajo denar skoro izključno le judežem, da ti hujskajo proti lastnim bratom, delajo zgago in pomagajo nacionalcem. To je tisto prijateljstvo nemških nacionalcev do koroškega slovenskega kmeta, s katero se v javnosti tako radi hvalijo, da bi preslepili še tiste, ki so že itak politični slepci! Ali ni to najgrše hinavstvo?! Takih „prijateljev“ se bomo Slovenci že znali ubraniti!

Protestirati moramo tudi proti podtikanju v „Freie Stimmen“, da bi Slovenci zahtevali samo ozemlje južno od Drave! Kaj še! Niti ene slovenske kočice ne prepustimo volčjemu žrelu! Nikdar tudi nismo rekli, da bi se zadovoljili s slovenskim ozemljem južno od Drave. Vse, kar je slovenskega, hočemo zase, kar je pa nemškega, pa niti maramo ne! Vsakemu svoje!

Volilno gibanje.

Na Koroškem. Socialni demokratje so za volilni okraj Št. Vid, Breže, Krka postavili kot kandidata Florijana Grögerja, uradnika bolniške blagajne in dopisnika graškega „Arbeiterwille“. V volilnem okraju Volšperg, Št. Pavel, Št. Lenart, bo baje kandidiral tajnik bolniške blagajne Pressien, v Beljaku najbrž dosedanji socialdemokratski zastopnik Arnold Riese.

Nemški nacionalci so sklicali na veliki četrtek pri Sandwirtu shod svojih zaupnih mož iz celovške okolice, ki je bil po poročilu v „Freie Stimmen“ zelo dobro obiskan. Kiršner se je kandidaturi odpovedal. V resnici tega ni storil iz lastnega nagiba, ampak ga je stranka k temu moralno prisilila, ker vé, da Kiršner pri pametnih kmetih ne vleče več. „Freie Stimmen“ so v 45. št. t. l. same priznale, da so nacionalci pustili leta 1907 pasti Kiršnerja nasproti socialnemu demokratu Lukasu, da rešijo štiri druge okraje. Nacionalci potrebujejo za kmete novo — vabo, novo železo in to so našli v žihpoljskem — sladkem županu Jakobu Lutschounigu, ki je seveda z velikim veseljem sprejel kandidaturu. Nacionalci upajo, da bojo z Lutschounigovo sladkostjo zmagali brez ožjih volitev. Seveda jim znamo te sladke upe skaliti in zagreniti — Slovenci. Pametnih kmetov tudi sladkost ne bo omamila, če se cedi med iz ust nemškutarja.

V Celovcu kandidira socialni demokrat Arnold Riese. V celovski okolici dosedanji kandidat Julij Lukas, v slovenskem volilnem okraju Ignac Sitter iz Trbovelj na Štajerskem, v volilnem okraju Velikovec, Svinec, Staridvor Viljem Eich, v volilnem okraju Trg, Rožek, Milštat Jožef Gabriel, uradnik bolniške blagajne v Špitalu,

v Beljaku Arnold Riese, v volilnem okraju Šmohor, Paternion, Podkloster, Trbiž, Kotiče Janez Schatzmayr, uradnik bolniške blagajne v Beljaku in volilnem okraju Špital, Greifenburg, Winklern, Zg. Bela, Gmünd Peter Bierkopf, krojač v Beljaku.

Walcher zopet kandidira. „Kärntner Tagblatt“ poroča, da se je vršil na velikonočni pondeljek v Volšpergu v Labudski dolini od 500 zaupnikov krščansko-socialne stranke obiskan zaupni shod za Labudsko dolino. O polomu in sanaciji nemške centralne kase je poročal g. Paulitsch iz Celovca. Govornik je dokazal, da so nemški nacionalci zastavili vse mōci, da bi bili preprečili sanacijo centralne kase in da bi bili tako spravili kmete v nesrečo, samo da bi bili potem lahko hujskali proti krščanskim socialcem. Isto je poudarjal posl. Walcher, češ da so nemški nacionalci z lažmi hujskali ljudi, daje zadnji vinar izgubljen in jih na ta način hoteli pripraviti k nepremišljenim korakom, dočim so krščanski socialci priporočali kmetom mirno kri in pričeli s sanacijo. Nemški nacionalni so se celo v tej zadevi pokazali sovražnike kmeta. Soglasno je bojda bila nato sprejeta kandidatura dosedanjega poslanca Konrada Walcherja, župnika v Št. Vidu ob Glini in deželnega poslanca.

Na Štajerskem. Slovenska kmečka zveza je postavila na velikonočni pondeljek svoje kandidate v petih volilnih okrajih. Za volilni okraj Slov. Gradec, Marenberg, Gornjigrad je bil proglašen za kandidata dosedanji poslanec dr. Karol Verstovšek.

V volilnem okraju Ptuj-Ormož kandidira g. Miha Brenčič, veleposestnik v Spuhlju pri Ptujju. Ta okraj je dosedaj zastopal senatni predsednik Ploj, ki pa je izjavil, da ne kandidira več. V volilnem okraju Maribor, Slov. Bistrica, Konjice kandidira dosedanji državni poslanec Pišek, župan v Hotinjivasi pri Mariboru.

Na zborovanjih v Mariboru, Št. Lenartu v Slov. Goricah, Gornji Radgoni in Sv. Križu pri Ljutomeru je bil proglašen za kandidata dosedanji poslanec Ivan Roškar.

V volilnem okraju Breže, Sevnica, Laški trg so zaupniki volilci zopet poverili kandidaturu dr. Ivanu Benkoviču.

V volilnem okraju Celje-Vransko, ki ga je doslej zastopal župan Roblek, je postavljen za kandidata stranskim voditelj dr. Korošec, ki vživa na Spod. Štajerskem mnogo simpatij in je bil tudi na Duvaju dozdej eden najuglednejših poslancev.

Za volilni okraj Kozje, Šmarje, Rogatec postavi stranka kandidata na belo nedeljo. Dosedaj je zastopal ta okraj dr. Korošec.

Žihpoljski Lutschounig že straši. Žihpoljski purgermajster, znan kot pridigar na bauernbundovih shodih, že straši po celovski okolici. Mož je prepričan, da bo kot nemškutar oziroma kot ponižen hlapec nemških nacionalcev, izvoljen za državnega poslanca. Pomislil pa mož ni, da so ga nemški nacionalci samo — potegnili, ker vedo, da bo zmagal prej socialni demokrat kakor kak bauernbundlar, katerih so ljudje že siti. Kmetje v celovski okolici so opravičeno hudi nasprotniki socialnih demokratov, bodisi da so

našega ali nasprotnega mišljenja; toda dobršen del teh kmetov vé, da so nemški nacionalci še stokrat grši sovražniki slovenskega kmeta in stokrat večji hinavci kakor socialni demokratje. Zato pa Lučovnik ne bo izvoljen! Kiršner je dalje časa politik, zato pa tudi bolj pameten kakor Lučovnik; Kiršner je že vedel, zakaj ni sprejel kandidature, Lučovnik pa ne.

Slovenski kmetje si bodo postavili seveda svojega kandidata — saj Lučovnik ne bo dobil niti enega glasu od slovenskih, zavednih kmetov — seveda si bojo zbrali takega, ki bo znal in razumel malo več kakor Lučovnik, ki po vseh shodih leto za letom poje eno in isto pesem, ki se je je naučil iz lutrovske „Bauernzeitunge“.

Slovenski in krščanskomisleči kmetje bojo pokazali, da je njihovo število od zadnjih volitev naraslo, dočim nemškonalcionalni oziroma nemškutarški kmetje ginejo. Nemškonalcionalni in nemškutarški kmetje so slabi gospodarji, kar pili in lumpali bi, zato gredo rakovo pot, slovenski kmetje, ki so tudi mnogo bolj zastopni, pa napredujejo, ker imajo pravi „fortšrit“. Lučovnik je tudi tak fortšritlar, ki se trudi v nacionalštritu za Nemce, za tiste, ki ves denar pošiljajo na nemško Koroško, slovenskim kmetom pa figo kažejo. Lučovnik se rad krega nad nacionalštritom, v resnici pa ga dela sam in napada zavedne Slovence, hvale pa sovražnike našega naroda. Za časa volitev se bo seveda tudi vsakemu slovenskemu kmetu sladko nasmajal, da bi ujel kak glas, pa ne boš Jaka! Naši kmetje so inteligentni, prebrisani in ne bojo za Lučovnikom šli kakor cucek za gospodom, po vzgledu zaručanih nemčurjev.

Na velikonočni pondeljek je Lučovnik prodajal modrosti lutrovske „Bauernzeitunge“ v Pričici ob Vrbskem jezeru. Povedal je to, česar bi se značajan Slovenec seveda sramoval, da je nemčur, to je prijatelj nemških nacionalcev, in sovražnik slovenskih rojakov. Izrekel se je za program nemških nacionalcev, ki bi radi Slovence potopili v žlici vode in nam vzeli vse pravice. Nemški nacionalci na pr. so zato, da mora vsak Slovenec govoriti pri sodišču — nemški, ako zna ali ne, povsod morajo biti nastavljeni Nemci, slovenski sinovi naj pa lakoto trpe, Slovenec naj nima nikjer svojih narodnih pravic, če ni imel priložnosti, naučiti se nemški, potem naj ima povsod škodo. Je li to pravica? Je to pamet? Ali ni pametno, kar zahtevamo zavedni Slovenci? Vsi plačujemo davke, Nemci in Slovenci, zato moramo imeti vsi enake pravice.

Lučovnik je povedal tudi, da bi bilo socialno zavarovanje za kmeta dobro. O tem žvrgolijo že vrabci po strehah. Povedal naj bi bil, kakšno da mora biti za kmeta socialno zavarovanje, ker če ni dobro napravljeno, kmetu le škoduje, ne pa pomaga. Rekel je tudi, da je proti temu, da dobijo ministri penzije. To je pesek v oči. Ministri so skoro sami Nemci, Slovenci nimamo nobenega, in če bi nemški nacionalci bili hoteli vzeti ministrom penzije, bi bili to že zdavnaj lahko storili. Seveda tega ne bodo, ker sami sebe najraje futrajo. Kdaj je še kak nemški nacionalec izpustil kako dobroto, če jo je le mogel obdržati? O, ko bi tak-le žihpoljski Lučovnik mogel postati minister — seveda bi zato moral

požrla vojska. V bitki pri Mühldorfu (l. 1322) so zadali prvi usodni udarec notranjeavstrijskemu viteštvu, v nesrečni bitki pri Sempachu v Švici (9. julija l. 1386) pa je padel zadnji cvet njegov. Ko se je v XV. stoletju povsem izpremenil način vojskovanja vsled smodnika in najetih vojakov, so izgubili zadnji vitezi, in njihov gradovi na strminah ves svoj pomen, in kar jih je teh še bilo, so začeli razpadati. Ostali vitezi so jo potegnili ali v mesta, ki so se začela močno razvijati, ali pa na dvor vladarskih rodbin.

Po teh uvodnih besedah vrnimo se k Ulriku Lichtensteinskemu.

Nam modernim blazirancem se zdi ta v lepo žensko spreoblečen vitez na konju, ki kot boginja ljubezni hoče premagati vsakega viteza, ki se mu stavi v bran, — nekoliko smešna figura, neka fantovska šala. A tedanji viteški svet, vzgojen večinoma na sijajnih dvorih, vtopljen v mehkužno dvorsko poezijo, ki je opevljala svoj ženski ideal, je gledal v tem grandioznem sprevodu le plastično uprizorjenje ideale svojih srčnih čutov, notranjega svojega življenja.

Vojvoda Bernhard je sam ljubil tedanjo, bujno razvito poezijo ljubezni. (Minnesänger). Na njegovem dvoru v Št. Vidu je bival nekaj časa tudi najslavnejši pesnik tedanje lirike, namreč Walter Vogelveidski. V solkavskem gradu je peval domačin Cahej, (himelberški) duhoven.

Naš Ulrik Lichtensteinski je bil sam velik pesnik. Bil je iz roda štajerskih vitezev pl. Lichtenstein. Še dandanes je n. pr. grad Lonč (Deutsch-Landsberg) na Srednjem Štajerskem lastnina knezov Lichtenstein. Rodbinski grad našega Ulrika

leži sedaj v razvalinah blizu Ljubna na Gornjem Štajerskem, takozvani „Frauenburg“. Rodil se je Ulrik leta 1200. V svojih viharnih mladih letih — v sprevodu kot Venera 27 let star — je v polnih čašah srkal med brezskrbnega življenja na tedanjih sijajnih in tudi že lahkoživih dvorih. Cesarja Friderika II. navdušenje za bizantske in saracenske orijentalne dvorske šege je vplivalo tudi na vsa viteška gnezda po deželi.

Pozneje se je tudi naš Ulrik spametoval, ter je kot deželni maršal štajerski modro skrbel za svojo deželo. Za časa vladanja Otokarja II. je bil navdušen pristaš tega slavnega češkega kralja. Umril je leta 1276.

Zraven mnogoštevilnih drugih pesni je zložil Ulrik tudi knjigo „Frauendienst“, neki fantastični epos, v katerem v mnogo tisoč verzih opevlja svoj slovesni sprevod, katerega je on vodil kot boginja ljubezni. Naslov mu je: „Aventure, wie der herze Uolrich in küneginne wise fuor durch diu lant mit ritterschefte“. (Konec sledi.)

Brez naslova.

Spisal Ksaver Meško.

II.

Zadnjič je neki dober in prijazen tovariš izrekel dvom, da bi bil jaz res mažarskega pokolenja. Je ravno prav, da kmalu beremo evangelij o nevernem Tomažu. Tedaj naj dotični gospod tam gori na svojem hriščku skesano na prsi potrka, češ: „Mea culpa!“ In se naj le hitro izpreobrne in naj ne bo več neveren, ampak veren.

A ljudje dandanes hočejo dokazov, ne samo lepih besed. Evo ga! Da gospod vidi, kako bi pod mažarsko zastavo varneje in prijetneje plul skozi življenje nego pod ponižno našo slovensko. A sem jo razgrnil le enkrat, v skrajni sili.

V onih zlatih in neumnih dijaških letih, ko smo mislili, da je ves svet naš in smemo storiti, kar se nam vzljubi, smo lepega poletnega večera v prvem mraku napravili tam doli v prijaznem našem Celju, ki pa je bilo tedaj bolj simpatično nego dandanašnji, dolg in lep gosji red. Kakih 80 dijakov. A ne vem, kaj hudega je videlo v tem oko pravice, ker kar hipoma je planilo na nas izza oglov vsaj pol ducata prijaznih in skrbnih celjskih stražnikov. Na nesrečo je eden tudi mene pograbil. Razvil se je med nama sledeči prijateljski razgovor. Stražnik: „Wie heißt du?“ — Jaz: „Bitte, mich per »Sie« anzusprechen!“ — Stražnik: „Schau, schau! Also, wie heißen Sie?“ — Jaz: „Meško“. — Stražnik: „Wie? Miško? Das ist gar ka Schreibe name.“ — Jaz: „Wohl, wohl! Ein ungarischer.“ — Stražnik: „A so! A ungarischer? So werd i halt aufschreiben.“

Tako je obveljalo! Če bi po pravici in resnici povedal, da je slovensko, mi oko pravice morda še verjelo ne bi. Pred Mažari pa je imela še pravica rešpekt . . .

* * *

Sedaj pa, o slovenskih modric sinovi, razgrnite na pot tenke svoje suknjice! — Ker da bi si kupili pošteno tople in močne, vsi slovenski pisatelji s pisateljevanjem dovolj ne zaslužimo! — Razgrnite suknjice, sekajte veje z dreves in

imeti malo več ugleda in možgan v glavi — kako sladko bi se nasmejal, ko bi mu naštel ministrski penziji. Izrekel se je za pravičen osebnodohodninski davek. To se je naučil od Grafenauerja. Nemški nacionalci, ki so bili pri vladni večini in gospodarji v državi, bi bili tak davek že zdavnaj upeljali, ko bi ga bili — hoteli. Toda nemškimi denarnim baronom in bogatinom se ne zdi dobro, prijeti za svoje lastne mošnjčke. Tak pravičen osebnodohodninski davek bomo dobili le tedaj, ko pridejo Slovenci in Slovani sploh do vladanja.

Lučovnik je odobral tudi sedanji koroški šolski sistem, najgrši na celem svetu, ki so ga najvišje oblasti obsodile kot nepostavnega, za Slovence krivičnega. Za ta šolski sistem so pa nemški nacionalci zaradi tega, ker se v koroških nemških slovenski otroci ne naučijo toliko kakor po drugih in — zaostanejo. Edin žalosten uspeh teh šol je, da se otroci navzamejo v teh šolah več nemškega duha kakor pa nemščine, več sovrastva do lastnega jezika kakor pa ljubezni do starišev in svoje slovenske domovine. Za take „Trottel-šole“ se je izrekel Lučovnik. Drugega mož ni vedel ničesar povedati.

Takega se je torej pokazal Lučovnik že na prvem shodu. Samim sebi bi morali biti slovenski kmetje sovražni, če bi oddali takemu možu svoje glasove.

Lučovnik je prava podoba koroškega nemškutarja, in zato bi koroški Slovenci večjega ponižanja ne mogli doživeti, kakor da bi pustili izvoliti za poslanca Lučovnika, ki zastopa vsa tista načela, zoper katera se koroški Slovenci od nekaj bojujemo. Zato

Lučovnik mora pasti!

Proti Walcherju so postavili nemški nacionalci za kandidata nemškonacionalnega župana Pongratza v Št. Andražu v Labudski dolini.

Volilni lokali v Celovcu. Deželna vlada je odredila za državnozbornske volitve v Celovcu pet volilnih komisij na petih krajih. Pri volilni komisiji I. bodo volili volilci z začetnicami svojih imen A do vštetešega G in sicer v deški šoli na Benediktinskem trgu; volilna komisija II. (črke H do vštetešega K) ravnotam v dekliškem oddelku; volilna komisija III. (črke L do vštetešega P) v šoli na Bismarckovem obmestju, deški oddelk; volilna komisija IV. (črke Q do vštetešega S) ravnotam, dekliški oddelk; volilna komisija V. (črke T do vštetešega Z) na rotovžu (magistratu).

Volilni imeniki bojo prihodnje dni enkrat v občinskih pisarnah razpoloženi na ogled. Zaupniki, pazite, kdaj bodo razpoloženi. Kjer pa nimajo zaupniki pravočasno sestavljenih zasebnih volilnih imenikov po vaseh, naj si prepisejo volilni imenik in iz abecednega volilnega imenika izpišejo volilce po vaseh, da bo lažje kontrolirati, ako ni kak našinec izpuščen, oziroma, če je kak nasprotnik, ki nima volilne pravice, vendar v imeniku. Naše reklamirajte takoj noter, če niso v volilnem imeniku, nasprotnike pa ven. Vzorec za tako reklamacijo glej v 14. št. „Mira“. Čas za reklamacije se začne z dnem razglasitve, da je volilni imenik razpoložljiv na ogled, in traja samo 14 dni. Pazite na

volilne imenike zlasti tam, kjer so župani ali tajniki zagrizeni nemčurji. Zaenkrat ni za volitve važnejšega dela, nego skrb, da so v volilnem imeniku vsi naši pristaši, ki imajo volilno pravico, pa noben nasprotnik, ki po postavi nima volilne pravice. Ne zamudite časa!

Kakšna agitacija je prepovedana? Podkupovanja je tisti kriv, kdor kakemu volilcu ali pa tudi kakim tretji osebi namenoma kak premoženjski dobiček ponudi, da ali obljubi, da bi s tem volilca podkupil, da se ali volitve ne udeleži, ali pa da v gotovem smislu voli.

Kazen je strogi zapor od 1 do 6 mesecev; razen tega pa še premoženjski dobiček ali njega varstvo zapade ubožni blagajni občine.

Istega pregreška se zakrivi tudi, kdor z istim namenom zase ali pa za kako tretjo osebo tak dobiček zahteva, sprejme ali si obljubi da in zato obljubi, da se volitve ne udeleži, ali pa da bo za to v gotovem smislu volil.

Spodnještajerska nemškutarja v državnozbornem volilnem boju. Znani Korlček Linhart, nekdanji jugoslovanski socialni demokrat, ki je po shodih celo zahteval takrat slovensko vseučilišče, a streljal pri socialnih demokratih take kozle, da so ga morali spoditi, dasi je bil njih voditelj, vodi zdaj spodnještajersko nemškutarjo. Ker so zdaj državnozbornske volitve, je rdeče-nemškutarski Linhart sklical 17. t. m. v Ptuj shod, na katerem je postavljala nemškutarske kandidate proti Slovenski ljudski Stranki. Sklenili so po dolgem posvetovanju, da kandidirajo v 24. volilnem okraju (Maribor, severni breg Drave, Ljutomer, Št. Lenart, Zgornja Radgona) posestnika Fr. Girstmayrja; v 25. vol. okraju (Maribor, južni breg Drave, Slovenska Bistrica, Konjice) Ludov. Kresnika, ki se je grozno branil kandidirati, a se je končno le vdal; v 26. vol. okraju (Ptuj, Ormož) so pa kandidirali znanega Ornigga iz Ptuja, ki sam ni prišel na Linhartov shod, ker se mu je zdel preneumen, a kljub temu sodijo, da bo Ornigg sprejel kandidaturu, da se bo znebil sitnih nemškutarskih muh, ki mu ne bodo dale prej miru.

Dnevne novice in dopisi.

Sodaliteta ss. C. J. ima svoj sestanek prihodnji četrtek, dne 27. mal. travna, ob pol dveh popoldan v „Delavskem domu“.

Nemški nacionalci proti katoliški veri. Nič novega ne povemo, če poročamo, da je nemškonacionalna stranka strastna sovražnica katoliške vere. Res se dobijo med njo zaslepljeni dobri katoličani, ali po veliki večini so v njej zagrizeni sovražniki katoliške vere. Zato dela vsak katoličan, ki odda pri volitvah svoj glas za nemškonacionalnega kandidata, proti katoliški veri in vsled tega greši. „Grazer Tagblatt“, glasilo najradikalnejših pristašev nemškonacionalne stranke, tudi prav nič ne skriva namenov nemškonacionalne stranke. Na velikonočno nedeljo je objavil ta list dobesedno v prestavi sledeče: „Kdo bo sicer smatral za resno jamranje stranke (socialdemokratske namreč, op. uredn.), ki je bila do danes prestrašopetna, da bi v svojih vrstah sprejela boj proti klerikalizmu. Ali je

kdo že slišal v rdečem taboru klic »Los von Rom!« (Proč od Rima!)?« Kdor ne nastopa torej javno in odločno proti katoliški veri, velja pri nemških nacionalcih za strahopetca. In kdor torej vpije proti klerikalcem, misli katoliško cerkev, ker boj proti klerikalizmu in hujskanje za odpad od svete vere („Los von Rom!“) je pri teh ljudeh eno in isto. Besede klerikalizem, klerikalci, klerikalno rabijo ti ljudje le, da preslepijo bedake, ki sicer svoje vere še ne morejo vreči v stran kakor obrabljeno suknjo.

Slovenska Matica v Ljubljani ima še popolne garniture svojih publikacij za l. 1903., 1904., 1905., 1908. in 1909. ter jih daje sedaj po 3 krone. Dobiti je tudi še knjige za l. 1910. po 4 krone. Za leto 1911. izide tudi „Letopis“. Priglasila sprejema Ivan Kolenc, vodja Mohorjeve tiskarne v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26.

Liberalno narodnjaštvo. Kakor smo poizvedeli iz zanesljivih virov, agitira nek slovenski liberalen dijak proti slovenskemu kandidatu Grafenauerju. Ime z ozirom na njegovega očeta danes še zamolčimo. Narodnjaki, naženite ga z moko kunjjo.

Odprto pismo g. Prosekarja. Slabo informirani g. Beg se ne more pomiriti, ker mu „Mirov“ urednik ni pustil lučati kamenja na naše najdelavnejše rodoljube in je njegov površni Narodni kataster Koroške ocenil po zaslugi. Ker pa se je sam nesrečno zagovarjal, je spravil nad „Mirovega“ urednika g. M. Prosekarja iz Kotmarevasi. Ker je g. Beg v svojem katastru grdo napadel našega zaslužnega poslanca in rodoljuba gospoda Grafenauerja, dočim je koval v zvezde „idealnega rodoljuba“ M. Prosekarja, je „Mirov“ urednik v obrambo našega poslanca in resnici na ljubo, da pokaže postranski namen in pravo vrednost Begove brošure, zapisal sledeče besede: „G. poslanec zna slovensko stvar malo drugače braniti kakor jo »krepko brani idealni rodoljub Mat. Prosekar«, čeravno ga gospod pisatelj prišteva med manj idealne rodoljube. G. Grafenauer je že marsikatero občino pomagal priboriti, zapravil pa še ni nobene“. G. M. Prosekar je sedaj — seveda po Begovem navodilu — objavil v „Slov. Narodu“ odprto pismo g. Smodeju, v katerem po svoji stari navadi opsuje „Mirovega“ urednika in obljublja 1000 K „Slov. Straži“, ako se mu dokaže, da je kotmirska občina po njegovi krivdi prešla v nemčurske roke. G. Prosekar, če imate 1000 K odveč, kar dajte jih „Slov. Straži“. Nismo Vam podtikali, da morda niste imeli kot bivši župan dobrih namenov, a dejstvo je, da svoje občine niste znali vzdržati, in kotmirski kmetje Vam bodo povedali, kakor so nam, da bi bila občina Kotmaravas še danes lahko v slovenskih rokah, če bi Vi kot bivši slovenski župan ne bili s svojo nerodnostjo gnali ljudi v Vam nasprotni, to je nemškutarski tabor. Če Vam pa morda javno mnenje v vaši domači občini ni zadosten dokaz, potem pa tudi Vaši pameti ne moremo pomagati. Da pa Vas z Begom vred ne moremo slaviti kot idealnega rodoljuba, odkar ste začeli pod dvema klobukoma igrati, bo pa tudi Vam razumljivo. Zato pa ne zahtevajte od nas, da bi Vas hvalili.

Kitajci bolj pošteni kot nemškonacionalci. Iz Kitajskega nam piše vrl rodoljub: Vi, ki be-

jih steljite na pot. Zakaj mesija prihaja! Zdaj je blizu tvoje odrešenje, ti zakleta pepelka, literatura slovenska! — O bratje, kaj smo tako dolgo po temi blodili? Vsa desetletja, kar se trudimo s slovensko umetnostjo! Ko pa je žarela luč tako blizu! A zdaj je očita! Zapojte hozano! Ker zasvetila je luč, prihaja mesija!

Le da je ime njegovo — Glonar!
Saj sem vedel in že naprej bi lahko prisegel, ne da bi se bal, da krivo prisežem: Gospod kritik mojega listka od 1. aprila in nedolžnega humorja v njem ne bo razumel. Sicer ne bi „odprtega pisma“ napisal! Zdaj, ko mi je učeni gospod odgovoril v „Narodu“ — mislim, da uredništvo tega „odprtega pisma“ (nikoli v življenju me ni še srečala sreča, da bi mi kdo pisal „odprto pismo“, zdaj me je) ni s posebnim veseljem sprejelo in objavilo — zdaj, pravim, sem prav zadovoljen, da sem ga pisal za 1. april. Ker ob drugih dnevih z ljudmi takih manir ne govorim rad.

Lahko bi prisegel, pravim, da bo mož kričal kakor bi pri živem telesu vlekli kožo z njega. In vendar možu prav ničesar storil nisem, ampak sem ga le malo bolj hudo pogledal, kakor pač pogledam v šoli kakega malega razposajenca. Komaj da sem še izpregovoril dvoje, troje besed, nedolžno šaljevih besed. Zakaj sedaj ta krič in jok in plač in to besenje, sam Bog vedi. Ali misli ta gospod, da so odborniki „Družbe sv. Mohorja“ in slovenski pisatelji brezpravni capini in strgani vagabundi, ki lahko vsak fantalin luča v nje kamenje, jih ometava z blatom in pljuva v nje, oni pa morajo mirno stati? A če se kdo malo zgane in poreče: „Dragi prijatelj, nikar

tako!“ pa udari mali mož v jok in kriči, da gre vsem skozi ušesa.

Ali misli gospod kritik, da ima edino on privilegij in patent, da sme kričati in razsajati v hiši slovenske literature? Vsi drugi pa naj s strahom in trepetom poslušamo besede njegovega razodetja? Morda na kolenih? In naj poljubljamo v zahvalo še lepo njegovo rokco? Lepa hvala!

Skoro bi rekel, da je to smešno. A ne rečem, Ker sicer nežni gospod kritik spet bridko zajoka.

Da gospod v odprtem pismu resnico zavija, tega niti ni treba omenjati. Da sem se čudil, ker se je s polnim imenom podpisal? Ali Vam je srd res pogled vzel? Ali nisem baš tega pohvalil! In da sem „Vedo“ izpremenil v „Vodo“! A sem to vendar le pogojno zapisal! Če bo priobčevala take kritike, jo lahko nazivljamo tako in jo stavimo v isto vrsto s humorističnimi listi. G. Glonar je oni, ki je list omadeževal! Smatram gg. urednike „Vede“ za poštenjake. Zato se čudim, kako so dali prostora taki kritiki in se bom še bolj, če bodo ga še dajali sličnim umotvorom. Vobče obžalujem liste, in z menoj pač vsak pošteno čuteč bralec, ki prodajajo jezico tega moža za resne kritike. Kdaj je ta človek povedal le eno pozitivno misel? Otepaj je okoli sebe in se je s strupenostjo, ki razsodnega človeka odbija, zaletaval v vsakega in v vse. Zdaj pa si upa trditi, da „mu je kritikovanje vedno resen posel!“

Če si cenjeni gospod domišlja, da me je napravila njegova kritika „nervoznega in razburjenega“ ima pač zelo bujno domišljijo in veliko porcijo domišljivosti. Časi, ko bi me kaka

študentovska kritika razburila, so davno minili! Pač pa je dolžnost vsakega poštenega človeka, da se dvigne proti taki zlobnosti. Pri miru nas pustite, pa se mi vse življenje za Vas ne bomo brigali! Nikoli Vam nismo nameravali škodovati in Vam nikoli ne bodemo! A zavoda, kakor je „Mohorjeva Družba“ in vseh njenih pisateljev ne pustimo na tak način napadati! Capito?

Ali je čast ali nečast, če „Vedo“ jaz v roke vzamem? S tem je gospod hotel zagrešiti najhujšo žalitev, a je zagrešil le otročjo neumnost; razsoden čitatelj se ob tem sočutno nasmehlja. Čudim se, da so v „Narodu“ tako stvar tiskali, in najsi pod Glonarjevim imenom! Pač nimajo gospodje pri listu posebnega spoštovanja do njega. Sicer bi mu resno odsvetovali, naj takih stvari med svet ne pošilja. Škodoval je sam sebi, meni najmanj ne!

In o laži in poštenju govori! Mladi mož — ne, ne zapišem, kar sem nameraval zapisati. Mislim, da Vam je prva jeza — a povsem nepotrebna, ker Vam prav ničesar storil nisem — vzela vso razsodnost, in niste vedeli, kaj pišete. Sedaj to obžalujete, upam. Zato Vam odpuščam.

Smešite tudi Tomiškovovo knjigo. Morda ima hibe. Vsako človeško delo jih ima! A pravico do smešnja boste šele imeli, ko spišete kaj boljšega. A tedaj smešili ne bodete! Ker boste umevali, kaj je delo in trud.

Tudi o „slepomišljenju“ gospod sanjari! Ali naj rečem: „Wie der Schelm selbst ist, so denkt er von anderen.“

Cenjeni gospod, jaz nisem pisal političnih člankov, ampak leposlovne stvari. Te pa s stran-

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utehajati, lekačji in krepčajoči Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvatsko).

rete o črni smrti na Kitajskem, se gotovo zgrazate ne malo. A odkritosrčno Vam povem, da se jaz, ko berem o vaši koroški „črni smrti“, ki vas mori v letošnjem ljudskem štetju, zgražam še bolj. Z nekako bojaznijo vzamem vsako številko letošnjega „Mira“ v roko, kajti vem, da mi bo srce zopet zakrvavelo vsled nečuvnih lopovščin, ki se gode nad slovenskim narodom pod patronanco vladnih organov. Odkritosrčno Vam povem, da bi kaj tacega na Kitajskem ne bilo mogoče! Toda vsaka sila do vremena! Letošnje nasilstvo od strani Nemcev bo slovensko ljudstvo bolj vzdramilo k zavesti, nego več let naporenega izobraževalnega dela. „Mir“ pa, ki svojo težavno nalogo zadnja leta tako izborno vrši, kakor morebiti edino za časa rajnega Einspielerja, ta vrli „Mir“ naj živi in se razširi v sleherno slovensko hišo na Koroškem!

V katoliško cerkev se je povrnil protestant Emil Kolb. Poučeval in sprejel ga je v katoliško cerkev v špitalski kapelici na veliki četrtek č. g. Rafko Kazák, vojaški kurat itd. v Celovcu.

Smer našega delovanja mora stremeti za tem, da se vsi sestavni deli našega naroda točno in pravilno razvijajo in vzporedno napredujejo. Edino tako nam je mogoče rešiti narod propadanja in ga iztrgati iz rok vsiljivih tujcev. Geslo: „Svoji k svojim“ naj vodi vsako našo stopinjo. Zato priporočamo vsem slovenskim rodbinam prav topla izdelke Kolinske tovarne za kavine primesi v Ljubljani, katera se prodaja v korist „Slovenske Straže“.

Velikovec. (Važna seja.) V sredo, dne 12. t. m., je imel odbor „Zadružnega okrožja“ za Podjunsko dolino v „Narodnem domu“ svojo prvo sejo, h kateri so se povabili tudi drugi, ki se vnamajo za zadružništvo. Predsednik J. Dobrovc, je na kratko povedal pomen zadružniškega okrožja in namen odbora seje. Debata je bila zelo živahna; udeleževali so se je gg.: msgr. Podgorc, dr. L. Lenart, A. Gril, V. Stangel, župnik Treiber, kanonik Ebner, provizor Dolinar, župnik Weiss, revizor L. Schöff i. dr. To je dokaz, kako potrebna

kami nimajo prav ničesar opraviti! Če sem dal prispevke temu ali onemu listu, sem večinoma dal na prošnjo uredništva. Za strankarstvo nisem vprašal! Pisal sem in pišem za slovensko ljudstvo, ne za stranke. In kar je dobrega, v ljudstvu gotovo ostane, ko naju, dragi gospod Glonar, že dolgo več ne bo. Kar pa je slabega, naj veter odnese in voda izbriše!

In o denunciaciji govori gospod! To pa je ali bolna domišljavost ali pa navadna zlobnost! Kje pa, kam pa, komu pa? Ne, tega g. Glonar vsaj od moje strani ne doživi. Ga ne smatram za tako pomembnega. Sicer pa gospoda svarim: Naj ne rabi več te besede! Sicer mu morda povem jaz, kar sem o denuncijantstvu slišal. A ne v srditem odprtem pismu, ampak na kak drugačen dostojen način. A ne mu bo ljubo, če spozna, kako ljudje, ki ga bolje poznajo nego jaz, o njem sodijo.

Če si gospod domišljuje, da sem pisal njegovo biografijo, mu to veselje prav privoščim. Le da bo „Slovenska Enciklopedija“, če bodo v nji životopisi takih mož, „hudo ponesrečena knjiga“.

Tudi da sem ga imenoval Tersitesa, zavija. Svaril sem ga le, naj ne uganja hudomušnosti kakor oni mož. Ker tudi v današnjih dneh nihče rad ne posluša in mirno ne sprejme takih stvari. „Da pokažem tega koroškega poštenjakoviča v pravi luči, za to riskiram vse — celo to, da se zamerim vsem našim slovenskim preparandinjam!“ S to grožnjo si je mož sam vtisnil najgrši pečat. In ta mu ostane! Uredništvo pa, ki bi po taki nizkotni grožnji tega gospoda še sprejelo kritične njegove prispevke, bi samo sebe obsodilo! Slo-

je organizacija kmečkega stanu na pravi nepolitični podlagi. Izobraževalna društva so pripravljala s svojimi poučnimi predavanji pot k zadružništvu. Tu se ne bo šlo za politiko, kakor pri nemškutarskih „Bauernvereinen“, ki ne znajo drugega, kakor pa hujskati zoper vero in Slovence, in gojiti grdo nemškutarstvo, ampak namen našega zadružništva je, organizirati našega kmeta in pomagati potom gospodarskega združevanja do boljšega blagostanja. Sklenilo se je ustanoviti polagoma 20 živinorejskih, sadjarskih zadrug, kakor tudi zadrugo za porabo šote. Sprejel se je tudi sklep, naprositi „Zadružno Zvezo“ v Ljubljani, da takoj pošlje potovalnega učitelja, ki naj začne ustanovljati omenjene zadruge in poučevati ljudstvo z gospodarskimi predavanji. „Mir“ naj dobi gospodarsko prilogo, v kateri se naj poučuje ljudi o posojilničarstvu in gospodarskem zadružništvu. Sklenilo se je tudi ustanoviti lastno „Zadružno Zvezo“ za Koroško. Dal Bog, da bi bilo tudi delovanje tako plodonosno in živahno, kakor je bila seja. Kmetje na noge! Ustanovite si močen kartel!

Velikovec. (Kmečka sodba.) Dva kmeta sta se na velikonočno nedeljo o naših velikovških „purgarjih“ tako-le pogovarjala: Prvi kmet: „Ti, kako je to čudno, da velikovski purgarji včeraj niso udeležili procesije, pa tudi pri drugih procesijah je tako; če bi nas kmetov ne bilo, bi bili duhovniki skoraj sami. Nekateri »nobel« so mi pravili, da so take reči samo za stare babe in za neumno kmečko ljudstvo, meščani so pa olikani in jim tega ni treba“. Drugi kmet: „To je prazen izgovor! Veš, velikovski purgarji so zelo ponižni in se čutijo ne vredne, udeleževati se procesije, in zato storijo, kakor cestinar v svetem pismu, ter le od daleč gledajo procesijo in se na skrivaj trkajo na prsa“.

Velikovec. (Meščanski šolarji) zopet nosijo razne nemške znake. Kolikokrat pa še bomo povdarjali, da je to po šolskih predpisih prepovedano? Ali višje šolske oblasti tega nič ne vidijo in ne zabranijo, da se že pri šolarjih goji sovražstvo do Slovencev? Ali je to vzgoja? Če smejo nemški šolarji nositi nemške znake, potem bomo pozvali slovenske šolarje, da tudi ti nosijo slovenske znake! Enaka pravica za vse!

Črna. Ni še dolgo tega, kar so naši nemškutarski rdečkarji napadli v svojem glasilu, v zloglasnem „Štajercu“, predsednika našega kršč. soc. delavskega društva, češ, kako si „knofe“ suče, da bi izvabil iz njih kaj besedi, kadar je namreč govoril pri otvoritvi ali pri zaključitvi shoda. Na zadnjem demokratskem shodu je pa pokazal „obersoci“ Prevalnik, kaj da zna. Ko bi namreč imel shod otvoriti, je pa rekel: „Zaključim shod in dam besedo g. Sitarju iz Trbovelj“. Svetujem mu, naj drugič, kadar bo zopet imel priliko, shod otvoriti, vse „knofe“ prej dobro presuče, mogoče da mu bodo „knofi“ vendar le navdihnili pravo besedo. Sicer se mu lahko drugič še „ajdovščina“ iz glave vsuje. Zpomni naj si pa tudi pregovor, ki pravi: Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na sonce!

Črna. Zadnji moj dopis je strašno razburil tukajšnje socije, oziroma odbornike društva „Čedra“. Vsi iz sebe so letali in iskali razne svoje prvake;

venske gospodične preparandke pa so vsaj tako pametne, kakor midva z g. Glonarjem. Si torej že same naredi sodbo o meni in o g. Glonarju. Da pa bi se dali vsi, pisatelji in čitajoče občinstvo, strahovati od kakega študenta? Ne! Ker kje je pisano, da ravno ta mož in edini ta na vsem Slovenskem ve, kaj je prav in kaj ne, kaj je umetniško lepo, kaj ne!

H koncu, cenjeni gospod, še to: Ostanite pri svojem jezikoslovju! Privoščim Vam iz srca, da prekosite še najinega rojaka Miklošiča. Še veselil se bom Vaših uspehov! A kritiko in slovensko lepo knjigo pustite pri miru! Vaša korist bo!

Na druge reči se mi ne zdi vredno odgovarjati. Ker me gospod vobče ni razumel in je vse drugače tolmačil! Morda me tudi zdaj ne bo. Tako pa bi nikoli ne prišla h koncu. Ves prepričan pa je brezpomemben, in je res škoda časa, da ga zabijam s takim človekom.

Sicer pa mi lepo zdravi ostanite! — Tako vidite, da jaz prav nič hud nisem. Velika noč je, ko vse rad odpuščam, — celo taka „odprta pisma!“

Smešnice.

Dva lovca sta šla jeseni z lova in najdeta pri potu sedeti sivega starčka. Zbadljivo ga vprašata: „Očka, menda je pri vas že sneg zapadel?“ Starček odgovori: „Bržkone bo kaj takega, ker je zverina že v dolino prišla.“

Neka hudobna gospa je rekla svoji dekli: „Ti boš v pekel prišla.“ Dekla odgovori: „Bog ne daj! Potem bi midve zopet enkrat vkup prišle!“

baje niso vedeli, kaj bi storili, ali bi „Mir“ tožili, ali kaj? Nazadnje so sklenili in pisali svojemu glasilu, prav njih vrednemu „Štajercu“. Mislim sem, da bodo skušali moj dopis ovrči, a kaj še! Pisali so vse drugo, le kar sem trdil jaz, o tem so molčali kot zid, ker je namreč bil dopis popolnoma resničen. Njihov dopis pa kaže pravo njihovo duševno plitvost. V dopisu so se spravili nad osebo, ki z omenjenim dopisom sploh v nobeni zvezi ni bila. Pristavim še samo toliko, da je eden njihovih „obersodrugov“ rekel nekemu našemu odborniku: „To »traparijo« moramo dol pustiti, da bi eden drugega v »cajtenge« dajali“. Vprašam pa: kdo je pa prej začel? Dve leti in pol ste imeli svoje društvo, ne da bi bil „Mir“ pisal eno besedo o vas. Komaj pa smo mi ustanovili svoje delavsko društvo, ste nas napadli. Sicer je pa res, vsi vaši dosedanjih dopisi v „Štajercu“ so prava „traparija“, akoravno skličete celo odborovo sejo, da morete kak dopis skrpuhati. Na vašo opazko, da se kaj slabega o socialdemokratih še ni slišalo, omenim naj le rdečega prvaka, ki se je hvalil, da je on „naštimal“, da so omenjeni dopis skrpalci, in ga opozorim na denuncijanstvo, ki ga je on proti enemu odborniku našega društva uprizoril. Denuncijanstvo nasproti svojemu sodelavcu je v mojih očeh pač najgrše, kar si misliti morem. Razumeš?

Bekštanj. Nemškoliberalna norost postaja v Bekštanju tokorekoč epidemična. Komaj se je preselil nekdanji dopisnik „Bauernzeitunge“, katerega bliže sedaj za enkrat nočemo označiti, tje, kjer muh nič ni, oziroma v graško opazovalnico norih ali kakor pravimo pri nas „ziranih“, že se kaže ta pri nemških liberalcih ne redka bolezen vsled pičlosti možgan, oziroma vsled prevlade žganja, pri drugem dopisniku, kateri seveda zahteva, da se ga za zirano zmerjanje Slovencev „für den Bericht“ več ali manj plača. Čim huje dopisnik „Bauernzeitunge“ o Slovincih v Bekštanju nori, tem bolje je plačan. Ni čuda potem, da so nemške kase prazne, katere hočejo napolniti Nemci s slovenskim denarjem. Zatorej tudi tako vpitje in cvilenje. Da luteransko glasilu „Bauernzeitung“ tako vpije, ima pa tudi še namen spraviti bekštanjske kmete, ki so skoraj izključno slovenskega pokolenja, in katerih ogromna večina še ljubi svoj slovenski materni jezik ter je trdnega krščanskega prepričanja, kolikor mogoče med seboj navskriž ter v sovražna nasprotstva. Nekateri nemškutarski kričarji in častihlepneži že sami uvidevajo, da niso podkovani z nobenimi zmožnostmi ter da je treba, ako hočejo v občini še kaj pomeniti, strašansko vpati, zabavljati ter zmerjati zavedne slovenske kmete. Te vrste ljudje so večinoma brezpomembni ter se v obče zatruje, da so te surovosti, ki jo kažejo po gostilnah ter po listih kalibra á la „Bauernzeitung“, vzrok svoječasna občevanja pri gostilniških izgrelih barbarjev, ki so zidali železnico skozi Bekštanj. Da ti ljudje nimajo nobenega zmisla za kmeta in delavca, kaže že dejstvo, ker izvršujejo in pridigajo vse ukaze beljaške nemške gospode, torej povelja beljaških purgarjev, katere posreduje ta veleposestnik G. Hölbling in veliki tovarnar bekštanjskih „Patent Makaronijev“ velenemec laške krvi Gregori. Zadnji prodaja namreč srčno rad svoje „patent“ makaronije tudi Slovincem in Hrvatom ter pusti tiskati v ta namen hrvatske tiskovine. Kakšen prijatelj kmetov je veliki Nemeč in „fortsritlich gesinnt“ gospod G. Hölbling, veleposestnik v Teharčah, kaže dejstvo ribjega lova od Korpiškega potoka do izliva reke Zile v Dravo. V tem rajonu sta tudi potoka, eden, ki teče skozi vas Teharče, drugi pa, ki izteka iz Blaškega jezera ter se v Mlinarjah izliva v Zilo. Posebno obmejui kmetje zadnjega potoka so ribarili že izza starih časov v njem in še ribarijo. Ribarstvo v zadnjem času kakor splošno znano vedno več pomenja. To je dalo povod, da so se začeli potegovati za to ribarstvo, nasledniki nekdanjih tlačiteljev kmeta sedanji posestniki bekštanjskega „Starega gradu“. Med tem ko ta gospoda baškim kmetom ribarstva ni mogla več iz rok iztrgati, hoče imeti to pravico na vsak način od baške katastralne meje do izliva potoka v Zilo. G. Hölbling vzel je torej od omenjene gospode ribarstvo v najem, dasi ga sam ne izvršuje, ampak po podnajemnikih, kateri so večinoma seveda Nemci oziroma nemškutarji in ki naznanijo vsakega, ki jim ne stoji k obličju ako ga zasačijo pri ribarjenju, oblasti, katera naznanjence kaznuje, ker niso imeli postavne ribarske karte. Okrajno glavarstvo beljaško pa takih kart kmetom izročiti noče, češ, da jih je izročila 19. marca l. 1883 bekštanjski grajščinski gospodi. Vzrokov oz. listin, na podlagi katerih je okrajno glavarstvo omenjeni gospodi dalo postavne karte, okrajno glavarstvo v Beljaku noče povedati. Hölbling tudi javno zagovarja zahtevo bekštanjske gospode pri Starem gradu. Tako si pomagata ta dva veleposestnika drug drugemu. Borštnar

pri Starem gradu uslužbenec bekštanske gospode, tudi strašansko osorno zagovarja svoje gospodarje, katerim so morali prej kmetje zidati zastoj gra-dove. Tudi ta Borštinar se dela po gostilnih straš-nega prijatelja kmeta, kajžarja in delavca, čeprav je pred volitvami 27. grudna 1909 nekemu kaj-žarju pokazal s svojim nastopom, kakšen pri-jatelj delavcev da je. Hölbling je pa tudi strašen pristaš „fortšrita“, kateri pravi, da mu je na srcu izobrazba malega ljudstva. Mi to za-nikamo. Kajti Hölbling se je oženil s Slovenko, rojeno Kranjico ter prevzel od nje veleposestvo ter izplačal zato prejšnjim zakonskim otrokom gospe približno po 800 kron. Človek bi mislil, da bo tak zagovornik „fortšrita“ pustil te otroke priti do boljšega kruha ter jih izobrazil. A kaj še! Ko so ti otroci hodili v šolo, izostajali so največkrat, le vsled tega ker jih Hölbling ni pustil iti v šolo ter jih porabljal za delo. Tako „foršrit“. V Bekštanju se torej „fortšrit“ ne gane za pravice kmeta. Ko bodo pa prišli beljaški purgarji neumnost pridigovat jih bodo fortšritlarji poslušali kakor čudodelnike. Rado se to zgodi o volitvah in ni izključeno, da pridejo kmalu razni kmetijski prijatelji iz mesta, kateri se radi bogate pri fajanju na kmetov račun. Da to do-sežejo, pridigajo odrešujoče nemštvo, da se ljudstvo v kulturi ter izobrazbi zakasni. Kajti na podlagi slovenskega jezika bi se lahko zgodilo, da se postavi ljudstvo na svoje noge. Zato tudi pravi „šulferajnova büksna“ „in der eigenen Kraft liegt das Schicksal der Nation“. Spominjamo se še živo kako so obljubovali pri zadnjih volitvah kmetom pomoč — mestni in uradniški kandidati Angerer in Aichelburg. Če drugi morda ne, prvi bo kmalu prišel obljubovat. Kakor znano, zida nemški „šulferajn“ v Vodičivasi dvojezično šolo. Kako bo dvojezična, kazalo bo dejstvo, da se otroci na tej šoli med seboj še slovensko po-govarjati ne bodo smeli. „Šulferajn“ te šole ne vzdrževal iz svojega žepa, ampak vzdrževati jo bodo morali slovenski kmetje, ker so Slo-venci pri zadnjih občinskih volitvah propadli in nemškutarji, ki so sedaj v občinskem odboru, ne bodo glasovali zato, da to šolo „šulferajn“ sam plačuje in vzdržuje. Hölbling in Gregori imata svoje ovčice že tako „porihtane“, da se bode vse tako zgodilo, kakor ona dva želita. Tako je delo „fortšrita“! V Teharčah je hotel imeti nemški „šulferajn“ od teharske soseske v svrhu vodovoda nekaj sveta zastoj v (servitutno) služnostno pravico, voditi tam vodo za nemško šolo. Le slo-venskim teharskim kmetom se imajo zahvaliti nemškutarji Teharčani, da se to ni zgodilo in da je moral „šulferajn“ plačati za to pravico 50 kron. V to svrhu je prišel iz Beljaka šul-ferajnski pooblaščenec in prijatelj kmetov dr. Mišic. Slovenski kmetje so tako odločno na-stopili, da se je gospod doktor tresel nervoznosti. „Herr Doktor es geht' nit, die Bauern sind zu g'scheit“. Tako „fortšrit!“ Slovenski kmetje! Pri volitvah je treba odpreti oči ali pa žep, skoraj enako kakor pri kupčijah. Glasila nazad-njaške nemškonacionalne stranke vpijejo na vse grlo ter vas hočejo dobiti za svoje namene. „Südmarka“ in nemški „šulferajn“ imata namen razredčiti in oslabiti vašo vojsko, vas potujčiti im potem darovati nemškemu molohu. Špekulacija na vaše žepce se je začela iz novega in z novo močjo. Kdor je prijatelj slovenskega svojega rodu, naj z glasovnico v roki dvigne svoj glas za ohranitev slovenske zemlje — Slovincem. Kdor tega ne stori, je izdajalec svoje matere katera prva in zadnja beseda svojemu ljubčku je bila slo-venska. Spoštujte samega sebe!

Sv. Jakob v Rožu. Zmaga pri občinskih volitvah je zopet na slovenski strani. Na veliko-nočni torek so se vršile občinske volitve v drugič, ker so bile prve vsled formalne napake, ki jo je naredilo — okrajno glavarstvo beljaško, ovržene. Tu se vidi, kako hitro je pripravljena deželna vlada ustreči našim nasprotnikom. Toda z nem-čurji vred se je sedaj blamirala. Nasprotniki so spoznali, da je ves njihov trud zaman in se vo-litve sploh niso udeležili. Naši so dobili v prvem razredu 28, v drugem razredu 49 in v tretjem razredu 155 glasov. Zmage so bili veseli celo nasprotniki, da so spremili z godbo vsakega vo-lilca, ki je šel mimo Šusterja.

Št. Tomaž. (Občini zbor) Hranilnice in posojilnice v Št. Tomažu se je izvršil na cvetno nedeljo 9. t. m. v splošno zadovoljnost. Razun-udov je prišlo dovolj tudi povabljenih gostov. G. načelnik govori najprej o koristi in potrebi raj-fajzenovk na deželi, navdušuje navzoče, naj se v tej zadrugi združijo in skupno delujejo v svoj blagor in korist. Nato obrazloži natančneje ra-čunski zaključek, ki izkazuje enajst tisoč kron prometa, kar je veliko, če pomislimo, da je naša hranilnica začela šele 8. septembra 1910 poslo-vati v zelo neugodnem času in če pomislimo, da naše ljudstvo ne operira z velikimi denarnimi

sredstvi. Stari odborniki so bili soglasno na novo potrjeni. Upamo, da se bo ljudstvo, ko vidi in se prepriča o delovanju naše hranilnice in posojilnice, kakor sedaj na občnem zboru, oklenilo naše zadruge, saj vedo, da je v tem zavodu naj-bolje shranjen njih prislužek, ker je zavod z ne-omejeno zavezo, torej je pri vestnem poslovanju, kakor je gotovo tukaj, izključena vsaka nevarnost.

Št. Tomaž. (Požigalka.) Tukaj v Domačni-vasi je vse pokoncu. Govori se, da so v velikem tednu zaprli prejšnjo posestnico Lesjakove kmetije v Domačivasi, Marijo Oraž. Menda je dvakrat zažgala pri Lesjaku — a k sreči so domači ljudje sedanjega gospodarja ogenj takoj pogasili. Cela vas je bila v veliki nevarnosti.

Št. Tomaž. (Nesreča za nesrečo.) V Gundrškivasi je moral g. Kogelnik pd. Oberscher zaklati eno kravo. Imela je žrebelj. Bil je za-varovan — toda vendar trpi še škodo. — Na Goričici so zopet Jörgu ukradli meso, ki ga je dal k svojemu bratu pd. Uršicu na Ovšah pre-kajat. Škode je 150 K. O tatu ni nič znanega.

Št. Tomaž. (Pogreb.) V Čilbergu je umrl posestnik Franc Zechner pd. Kraut. Dne 5. t. m. smo ga pokopali ob veliki udeležbi ljudstva. Naj počiva v miru!

Št. Peter pri Velikovu. (Zborovanje nemškega skladišča in kmetijske družbe.) Dne 9. aprila je imelo nemško skladišče v Veli-kovcu svoj letni občni zbor pri Stržeju. Ob enem je bil tudi poučen shod kmetijske družbe. Naših kmetov se ga skoro nobeden ni udeležil. Shod nas nič ne skrbi in ne bi pisali o tem, če bi g. Nagele ne izrazil zvojega začudenja, da imajo naši kmetje tako malo zanimanja za kmetijski pouk. To nikakor ni res! Radi bi naši kmetje obiskovali poučna predavanja kmetijske družbe, če bi nam poslala učiteljev, do katerih bi mogli imeti več zaupanja kot do g. Šumija, ker sami čutijo potrebo kmetijskega pouka. Znano nam je, kar se pripoveduje od g. Šumija iz „bauern-vereinskega“ zborovanja v Malem Št. Vidu, na katerem je bilo tudi več delavcev. Neki kmet vpraša g. Šumija: Povejte nam, kako naj si po-magamo, ker vsi delavci hitijo v tovarne? G. Šumi pravi: „Morate gledati, da si napravite stro-jev, da boste manj delavcev potrebovali in da jih boste lahko tako plačevali kot v tovarnah.“ Kmet odgovori: „Ali naj posestvo prodam in si kupim strojev?“ G. Šumi nato: „Potem Vam ni pomagati. So bolezn, proti katerim ni zdravila.“ Če more tedaj g. Šumi pomagati samo kmetom bogatinom, ki si morejo napraviti stroje, za manjše posestnike pa po negovih besedah ni zdravila; potem je lahko razumljivo, da ti nje-govim besedam ne morejo zaupati, zlasti še, ker g. Šumi na gospodarskih shodih rad — politizira za nemške nacionalce. Obžalovanja vredni niso tedaj naši kmetje, ker ga ne poslušajo, temveč tisti zaslepljeni, ki hodijo za njim in ne uvidijo, da ves njegov pouk nima drugega na-mena, kakor pridobiti si glasov za volitve.

Št. Peter pri Velikovu. (Društven shod.) Veliki pondeljek je imelo naše društvo shod pri Vedeniku na Ribnici. Vršil se je na prostem. Bil je zelo dobro obiskan. Govoril je g. Dobrovc, kako podpiramo Slovenci luteran-stvo z nemškimi šolami, nemškim uradničtvom, z nemškutarskimi časopisi, s kupovanjem v nem-škutarskih trgovinah, z obiskovanjem nemškutar-skih gostiln, z nalaganjem našega denarja v nem-ških hranilnicah. Nato so igrala dekleta dve igri, namreč „Sv. Cito“ in še eno šaljivo igro. Igrale so tako, da smo imeli vsi, četudi so trajale igre skoro dve uri, le eno željo, da bi jih mogli zopet kmalu videti nastopiti v novih igrah. Četudi se je shod vršil na prostem, govorile so tako lepo in razločno, da se je mogla lahko razumeti vsaka beseda.

Grabštanj. (Naše izobrazev. društvo) je imelo dne 17. t. m. svoje tretje mesečno zborovanje. Dekleta so prvič nastopila z igro „Jeza nad petelinom in keš“. Kljub nezadostnim pri-pravam — še nimamo na razpolago pravega odra — so vse igrane v splošno zadovoljnost gledalcev, ki jih je bilo natlačeno polno. Kljub temu, da so nasprotniki najeli nekaj nemčurskih kričavev, ki so skušali zborovanje motiti, je bila udeležba nepričakovano velika. Čeravno nas je obljubljeni govornik pustil na cedilu in ni prišel, smo vendar naši izdatno nadomestilo v č. gosp. župniku Bayerju, ki so nas navdušili za pravo oliko in narodno izobrazbo, ki nam jo nudi naša „Skala“. Kot govornika sta še nastopila ud šenttomaškega društva in č. gosp. I. Maierhofer. Pristrčna hvala grabštanskemu pevskemu zboru in vrlim našim igralkam!

Djekše. Gospodu Bruckerju, obč. tajniku na Djekšah. Kakor sem poizvedel, ste baje v Les-naggovi gostilni v Velikovu zavoljo ljudskega štetja po svoji šegi pred mesecem dni zopet o meni govorili. Tem potom Vas pozivam, da javno

Zaradi bodočega novoizidanja
hiše je krojno blago po
znižanih cenah
na prodaj.

Za prekupce posebne cene.

Z velespoštovanjem

ANTON RENKO, Celovec,
vogel Novi trg in Kramerjeve ulice.

svoje trditve in robate izraze, da morem z Vami, kakor že enkrat, obračunati, javno ponovite, ker bi Vas sicer ne mogel smatrati za moža.

Karol Hraba, župnik.

Djekše. „G. Brucker, obč. tajnik na Djekšah, ali slišite?“ V „Bauernzeitungi“ z dne 27. jan. t. l. je „nekdo“ pisal, da je v dješki občini med 1603 dušami 1165 analfabetov. Pri svojem veliko-nočnem popisovanju sem izvedel, da je v Kneži in Djekšah samih — brez Vovberških Rut, kjer je okoli 700 duš, in brez Krčanj, kjer ste tudi okoli 150 duš našli, celih okoli 400 takih, ki znajo pisati in brati. Po poročilu „Bauernzei-tunge“ je pa vseh, ki znajo pisati in brati, 438. Če je tedaj okoli 400 duš na Djekšah in Kneži, ali jih ne bode več kakor 38 v Vovberških Rutah? Kakšno je bilo torej ljudsko štetje na Djekšah? Ali ne morete kot občinski tajnik in komisar za ljudsko štetje nam Djekšarjem povedati, kdo da je to pisal? Saj je bilo ljudsko štetje za občino šele 21. januarja končano! Ali ste še voljni, meni, kakor ste se enkrat v pričo več ljudi v naši Kramerjevi gostilni izrekli, za vsakega, ki zna pisati in brati in ste ga šteli za analfabeta, dvajset kron plačati? Prosim tudi pojasnila za-voljo Vašega štetja „živine“, ko tako natančno vse v „Bauernzeitungi“ stoji, Vi pa niste skoro nobenega ali vsaj malokaterega vprašali, kakšne vrste živino da ima. Prosim odgovora v imenu veliko drugih, posebno pa kot občinski odbornik! Tirjam pa, da gosp. župan in slavno c. kr. okrajno glavarstvo potrebno ukrene, da taki nemški listi te neresnične podatke, ki so občini v sramoto, prekličejo! Djekše, 15. aprila 1911.

Karol Hraba, župnik
in t. č. obč. odbornik.

Št. Vid v Podjuni. (Pri volitvi župana) je bil izvoljen tukaj dne 18. t. m. za župana gosp. Valentin Picej pd. Vogel v Št. Primožu, za sve-tovalce pa gg. Peter Wutte pd. Vrank na Veselah, Šimen Boštjančič pd. Parjan v Št. Vidu in Janez Povoden pd. Vavtižar iz Mohljih.

Ukve v Kanalski dolini. Nekaj časa so oskrbovali našo župnijo č. o. frančiškan Ladislav iz Žabnic, vsem v največjo zadovoljnost; posebno otroci jih imajo zelo radi, se veliko rajši učijo in so tudi doma bolj ubogljivi. Dober učenik pač pri mladini veliko premore. Srečna župnija, kjer se nahajajo dobri učenci, bodi jim čast in hvala! — Dosihmal so morale biti zaprte gostilne ob enajsti uri zvečer, to pa je bilo dvema gostilničarjema premalo. Sedaj smejo imeti gostilne odprte do dvanajste ure, da se več denarja za-pravi in da ima mladina še več priložnosti k pijančevanju in pretepu. Ukljani ne bomo s tem zadovoljni in se bomo pritožili na višjo oblast. V Ukvah smo kristjani in hočemo, da mladina tudi krščansko živi!

Želinje pri Velikovu. V Zadnjem „Miru“ napovedani shod izobraževalnega društva na belo nedeljo se zaradi igre v Velikovu preloži na poznejši čas. Se bo pravočasno naznanilo.

Važenberg. (Nemškutarska zagrizenost.) Razglasi zaradi bodočih volitev so tudi po naši občini nabiti, pa kako? Deželna vlada je izdala dvojezične, slovensko-nemške plakate, gotovo z namenom, da županstva take nabijejo na javnih prostorih. Ali kaj stori naše nemškutarsko župan-stvo? Dvojezične plakate upogne in jih tako pribije, da se vidi samo nemško besedilo. Če človek ne pogleda natančneje, misli, da so razglasi samo nemški, če pa od bližje pogleda, pa vidi, da je slovensko besedilo zakrito. To je pa že vrhunec narodnega sovraštva! Torej tako sovraži naše županstvo slovensčino, da ne le samo ne izda kakšnega razglaša v slovensčini, da, še celo raz-glase višjih oblasti, kakor sta ta dva razglaša deželne vlade, tako uporablja, da se na tak im-pertinenten način zapostavlja slovensčina. Ali je še hušše narodno sovraštvo mogoče? Ali ni to upor zoper oblast? Če c. kr. deželna vlada določi, kakšni razglasi se naj porabijo, pa si upa kakšno nemškutarsko, ne morda nemško žu-panstvo iste razglase tako potvarjati! To je vendar ignoriranje ali zaničevanje višjih oblasti c. kr. okrajnega glavarstva in c. kr. deželne vlade. To

Namesto 40 kron, samo 6 kron.

Priložnostni nakup.

Gamsova brada

podobna jelenovi bradi, pristna, zelo lepa, 16 cm dolga dlaka, s starosrebrno Hubert-čevko, s premikajočim oklepom in vijakom, skupaj samo 6 kron. Dlaka in obroč pod jamstvom pristna. Priložnostni nakup, razpošilja po povzetju in colnine prosto izdelovalec gamsovih brad

L. Fenichel, Dunaj, IX., Altmüttergasse 3/VII.

Mnogo priznalnih pisem.

je pa tudi grdo zaničevanje ogromne večine prebivalstva — zlasti vseh zavednih Slovencev varenberških, ki si bodo dobro zapomnili to dejanje našega županstva. Leta 1909 je dobilo naše županstvo ob deželnozborskih volitvah 10 slovenskih razglasov o razpisu volitev, da bi se nabili na v to določenih prostorih. Nabil se je pa samo eden slovenski v St. Juriju. Vprašamo slavno županstvo, kam so izginili drugi? Bivši občinski sluga je pravil, da ste jih poslali nazaj v Velikovec. Prej nismo mislili, da bi bilo mogoče tako sovražiti slovenski jezik, zdaj iz zadnjega dejanja vidimo, da je to mogoče. Ali mislite, da vam bo tako nasprotovanje in zaničevanja slovenskega ljudstva pridobilo veliko glasov? Ne mislite, da imate že vse volilce pod svojo komando! Jih je še zmiraj zadosti, ki znajo samostojno misliti, in se za učiteljsko-župansko-nemškutarsko komando zmenijo toliko kot za lanski sneg. Slovenci varenberške občine, ne vdate se! Svojega lepega jezika ne pustite tako zaničevati! Spoštujemo poštene Nemce, spoštujemo samega sebe, nemškutarjev pa, ki svoj materni jezik zaničujejo in sovražijo, ki tako kot izdajalci svojega naroda za Iškarjotom hodijo, njih ne poslušajmo!

Škocijan v Podjuni. (Drobne novice.) Kljub temu, da je skrajno huda bolezen hišnega hlapca in dekle zaposlila Majarjevo gospo zadnje tedne čez mero, je ta vendar še našla časa in veselja, da je naš božji grob s spretno svojo roko tudi letos, kot že vedno, prav okusno okrasila. Temu dejstvu se je v obilni meri med drugim zahvaliti, da smemo škocijanski — sicer že stari — božji grob vendar prištevati med najlepše v celi Zgornji Podjuni. Za povzdigo velikonočnega veselja so še skrbeli prav pridno strelci, ne samo med javno službo božjo, ampak tudi že v soboto po vseh vaseh med blagoslavljajem velikonočnega jagnjeta. Po vstajenju v župni cerkvi v soboto zvečer je pa zažarelo veliko lepih velikonočnih kresov in bakelj. Najlepša očesna paša je bila pač dolga vrsta malih ognjev na Horcah, pa tudi manjša v Malivasi. Ali so se pa tudi povsod spomnili, v čigavo čast ti plameni goré? Ali se pač nobenega ognja ni onečastilo s prižigom — „Štajerčevih“ vžigalic, ki so pri nas najnovejši pojav zlobnosti ali neumnosti?? Te vžigalice obenem odločno in resno zavračamo! — Čudno nesoglasje! V ozadju po planinah sneg, v dolini pa po nekaj neprijetnih, vetrovnih dnevih — lepi in topli spomladanski, solnčni prazniki. — Podružnica deželnega kulturnega sveta je nabavila poleg že zadnjic omenjenih požiralnikov tudi še štiri živinske odvajalnice (Klistierspritze). Shranjujejo se za ude naše podružnice po istih hišah kot oni, namreč v župnišču (Škocijan), pri pd. Furjannu (Horca), pri pd. Mohorju (Zamanje) in pri pd. Polcarju (Šmarkež). — Okolica Klopinskega jezera se nekoliko spreminja. Koplje se in zidajo se nove letovišne hišice; obljublja se torej za poletje tukaj rastoče živahnosti. Ali bo to pa domačinom tudi v vsakem oziru v prid?! Srednja zračna toplota ob jezeru je dosegla meseca sušca 3-6° C, torej je postalo povprečno za 6-7° topleji od prejšnjega meseca. Voda je izkazovala srednjo toploto 5-7°; najgorkejša je bila koncem meseca, namreč 8-6°. Snega je padlo meseca sušca 40 cm visoko. — V sredini črte iz Sinčevasi na Žirovnico, med cesto in železnic, kjer se je kopal pesek in gramoz, je postavil V. Leitgeb iz Sinčevasi „Kyanisierwerk“, v katerem se „pacajo“ drogovci za brzojavo-vode.

Podljubelj. (Posojilnica) ima v nedeljo, dne 23. t. m. svoj občni zbor. Po zborovanju bo v „Kmetiskem društvu“ predaval g. Schöff. Kmetje ne zamudite te prilike in pridite polnoštevilno!

Društveno gibanje.

Podravlje. Izobraževalno in tamburaško društvo „Sloga“ v Podravljah priredi v nedeljo, dne 7. majnika, ob pol 3. uri popoldne v gostilni „Vošpernik“ veselico in zborovanje. Spored: Igra: „Jeza nad petelinom in kes“. Govor. Deklamacija „Prisega Rožanke“. Igra: „Prepir med sosedi“. Prosta zabava.

Varno naložen denar!

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 %

Pavličeva ulica štev. 7

urađuje ob četrtkih od 9. do 12. ure predpoldnem,
 „ 1/2 2. „ 1/2 4. „ popoldne,
 ob sobotah „ 10. „ 12. „ predpoldnem,
 ob nedeljah „ 10. „ 12. „ predpoldnem.

4 1/2 %

Kmetje in kmetice, vlagajte svoje prihranke v svojih zavodih, ker kmet v tujih zavodih ne dobi potrebnih mu začasnih posojil, in če jih kje dobi, jih mora predrago obrestovati.

K slovenski krščansko-socialni zvezi za Koroško je pristopilo: Podporno društvo za Slovenske organiste na Koroškem s sedežem v Celovcu (št. 37.)

Velikovec. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na Belo nedeljo, dne 23. aprila, igro „Divji lovec“ v korist „Slovenske Straže“. Začetek točno ob pol 4. uri s sledečim sporedom: 1. Na zdar! Koračnica. 2. Spomin na visoko Ojstrico. Valček. 3. Naprej zastava slave! 4. Liepa naša domovina. Svirajo tamburaši. 5. Pozdrav predsednika. 6. Kratek govor: „Slovenci! Ljubimo svoj narod in domovino ter podpirajmo „Slov. Stražo“. 7. Ljudska igra: „Divji lovec“ v štirih dejanjih s 23 vlogami. Po igri prosta zabava s tamburanjem. Vstopnina: I. sedeži 1 krono, II. sedeži 70 vin., stojišča 40 vinarjev. Z ozirom nato, da je prireditelj v korist „Slov. Straže“, pričakuje najobilnejše udeležbe od blizu in daleč.

Št. Lips. Slovensko katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 30. malega travna, pri Habnerju mesečen shod. Spored: Pozdrav predsednika, poučen govor o kmetijstvu, ponovi se igra „Večna mladost in lepota“; fantje uprizorijo „Prepirljiva soseda“. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Ker bo govor gospodarske vsebine, pričakujemo dosti moških obiskovalcev.

Železna Kapla. Naše „slov. katol. izobraževalno društvo“ priredi v nedeljo, dne 30. aprila t. l., ob 2. uri popoldne „pri Bošteju“ v Železni Kapli mesečno zborovanje. Na sporedu je nagovor g. predsednika, predavanje č. g. Janeza Kalana iz Ljubljane o treznostnem gibanju, ter kratka šaljiva igra in petje. Vstopnina prosta. K prav številni udeležbi uljudno vabi

Politične vesti.

Statistika o delavnosti državnega zbora.

Volitve za 1. državni zbor na podlagi splošne volilne pravice so se vršile dne 14. maja 1907, ožje volitve pa 24. maja. Novoizvoljeni državni zbor je imel svojo prvo sejo dne 17. junija 1907, to zasedanje je trajalo z malimi presledki do 5. svečana 1909. Izgredi čeških radikalcev napram kabinetu Bienertu so povzročili isti dan zaključenje zasedanja državnega zbora in tudi zaključenje deželnega zbora češkega.

Drugo zasedanje državnega zbora je bilo otvorjeno dne 10. sušca l. 1909 (ko se je predstavilo ministrstvo Bienert II.) ter je trajalo samo do 11. julija 1909, torej štiri mesece. Obstrukcija „Slovenske unije“, ki je takrat reševala bosanske kmete, je isti dan dovedla do odgodenja. Dne 20. oktobra 1909 se je državni zbor sešel k tretjemu zasedanju; to pa je bilo dne 5. julija 1910 vsled obstrukcije Slovencev in čeških radikalcev v budgetnem odseku zoper italijansko fakulteto odgodeno.

Odgodeni zbor se je dne 24. listopada 1910 zopet sešel ter je bil 27. sušca 1911 odgoden, 31. sušca pa razpuščen.

Državni zbor je v svojem štiriletnem zasedanju rešil te-le postavbe: Nagodbo z Ogrsko, poslovnik, celo vrsto justičnih postav, tri državne proračune, zakon o neki lokalni železnici, zakon o podržavljenju državne železnice in severno-zahodne železnice, postavbe zoper živinske kužne bolezni, postavbo o porabi fosfora, postavbo o trgovskih pomočnikih, postavbo o zatvoritvi prodajalnic in ono o skrbi za stanovanja. Vrhtega še štiri zakone o kontingentu rekrutov ter je tudi zakon o podpori družin rezervistov jel obravnavati. Rešena postavba o havziranju čaka še rešitve po gosposki zbornici.

Nerešene so zakonske predloge o službeni pragmatiki, o socialnem zavarovanju, o laški fakulteti in o finančni reformi.

V štirih letih je državni zbor imel 275 sej. Vloženih je bilo 8300 interpelacij, 2700 navadnih predlogov in 490 nujnih predlogov. Vlada je bila predložila 250 predlog.

Književnost.

Obnovljeni „Vrtec“. Mladinska knjiga s slikami. I. knjiga. Uredil Anton Kržič. Ljubljana, 1911. Založilo društvo Pripravniki Dom. Cena vezani knjigi 3 K. Str. 188. Dobiva se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. „Vrtec“ je najstarejši in najpriljubljenejši slovenski časopis za mladino. Ker je na tem polju med Slovenci še vedno pomanjkanje, je g. Kržič storil res dobro delo, da je iz starih „Vrtecev“, ki so pošli, začel zbirati najboljše in izdajati v obnovljenem „Vrtcu“.

Raznoterosti.

Bistro glavo! Močne živce! Zdravo spanje imamo in nobenih bolečin v glavi in v vratu nimamo več, odkar rabimo Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“, ker isti prežene bolečine in odstrani oslabelost ter oživlja. Dvanajsterica franko 5 kron. Ne poznamo nobenih bolečin v želodcu več, ne krča, ne zgage, ne tiščanja v želodcu, odkar rabimo Fellerjeve odvajalne kroglice z znamko „Elza-kroglice“. 6 škatel franko 4 krone. Pristne razpošilja samo E. V. Feller v Stubici, Elsa-trg št. 67 (Hrvatsko).

Revščina in nevednost sta glavni vzrok velike umrljivosti pri otrokih. Zato se nikdar ne podarja dovolj, da se mora redilni preparat „Kufek“ smatrati kot resnično blagovito iznajdbo za naš mali narod. „Kufek“ je po ceni, zelo redilen, pomaga otrokom do dobrega razvoja in zabrani vse zle želodčne in črevesne bolezni.

Proda se

pd. **Dularjevo posestvo v Gurčičah** v Šent-Petru pri Velikovcu. Posetje je 20 birnov, 2 oralna travnikov, 5 oralov gozda. Hiša in gospodarsko poslopje je v dobrem stanju. Cena je 7000 kron.

Loterijske številke 15. aprila 1911:

Gradec	52	44	82	66	65
Dunaj	44	1	49	64	12

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Dobro računale!

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridelek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega : Francka : s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega : Francka :“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

Poživljenje krvnega obtoka, pospeševanje živčnega delovanja, utrjenje kože proti prehlajenju se doseže, če rabimo

Za umivanje glave, ust, oziroma zobov in za olepšanje polti je neobhodno potrebno

Diana-francosko žganje.

Vaš zdravnik

Vam rad priporoči Diana-francosko žganje vsled njegovega razkužilnega in hkrati oživljajočega učinka, kojega glavni vzrok je primes — Mentola. — Glavna snov Diana-francoskega žganja je najfinejši, dvakrat ohlajeni vinski destilat.

Zgorajšnja varstvena znamka Vas štiti pred prenarodbami. Zahtevajte pri nakupu le pristno Diana-francosko žganje in pazite na to, da bo imela steklenica vtisnjeno ime „Diana“, zamašek in plomba z gornjo varstveno znamko.

Domač prijatelj

v pravem pomenu besede se sme imenovati naše Diana-francosko žganje vsled svojega izvrstnega učinkovanja in svoje mnogostranske porabljivosti. Cena male steklenice K — 50, srednje steklenice K 120, velike steklenice K 240. Dobiva se povsod, kjer ne, naravnost od tovarne francoskega žganja, društva z o. z., **Dunaj, I., Hohenstaufengasse 3 r.**

Brady-jeve želodčne kapljice, prej Marijnoceljske kapljice imenovane, z Marijnoceljsko Materjo božjo kot varstveno znamko

so najboljše, več nego trideset let prekušeno sredstvo zoper vsakovrstne težave prebavljanja, gorečico, zaprtje, bolečine v želodcu, narejanje kisline itd.

Varovati se je treba pred enako glasečimi se posnemanji in ponaredbami in paziti na obstransko varstveno znamko s podpisom

C. Brady

Dobiva se v lekarnah. — V pokrajine se pošilja po lekarnarju **C. Brady**, Dunaj, I., Fleischmarkt 2/385.

6 steklenic za K 5.—, 3 podvojne steklenice za K 4.50 franko.

C. Brady

Nujno je potrebno varstvo

vsake rane, da se ista vsled okuženja ne razširi v težko ozdravljivo.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlažno mazilo, takozvano **praško domače mazilo** kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3.16 se pošljejo štiri pušice, za K 7.— pa 10 pušic poštnine prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in k. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Hiša in vrt je naprodaj v Dobravi pri Borovljah. Pripravna je posebno za kakega delavca, ker je ravno vstric tovarne. Proda jo **Jakob Ogris**, zraven vile Čauko.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Spodnjem Dravbergu,

ki se vrši

v četrtek, dne 27. aprila 1911, ob 1/2 2. uri popoldne v posojilničnih prostorih „Narodnega Doma“ v Spodnjem Dravbergu.

Dnevni red:

1. Poročilo o poslovanju posojilnice v minolem letu in odobrenje letnega računskega zaključka.

2. Razdelitev čistega dobička.

3. Volitev odbora in računskih pregledovalcev.

4. Čitanje revizijskega poročila.

5. Raznoterosti.

Opomba: Ako bi občni zbor ob 1/2 2. uri ne bil sklepčen, se vrši ob 2. uri drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število došlih članov.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Učenec,

ki je dobro izšolan, se sprejme takoj v **špecijsko trgovino** v Celovcu. Naslov pove uredništvo „Mira“.

Josip Mesesnel, posestnik na Gočah, p. Vipava, Kranjsko, ima več rožmarina naprodaj.

Vabimo na svoj

občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 30. aprila 1911, ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa za leto 1910.
3. Čitanje revizijskega poročila Zadrudne Zveze v Ljubljani.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku.

Prostovoljna sodnijska dražba posestva.

Od c. kr. okrajnega sodišča v Celovcu, odd. VIII., se na prošnjo dedičev po dne 4. prosinca 1911 umrlem Tomažu Kropfu proda na javni dražbi spodaj označeno posestvo s premičninami z določenimi navedenimi izklicnimi cenami in sicer: Juhova kmetija hiša št. 11 v Svarah, vl. št. 29, kat. obč. Spod. Radiše za 14.000 kron.

Dve kravi, beli, po 180 K, dva vola, bela, po 350 K, štiri junčki, beli, in sicer dva večja skupaj za 400 K in dva mala skupaj za 300 K, en konj, kobila, rjav, okrog 15 let star 200 kron dve svinji po . . . 80 K tri praseta po . . . 12 K ene sani za . . . 20 „ ene gare za . . . 40 „ en voz za . . . 40 „ en plug za . . . 15 „ ena brana za . . . 5 „ en rezalni stroj za 60 „ ena otika za . . . 2 „ en poljski valjar za 1 „ en stroj za pletev 5 „ en čistilni mlin za 20 „ motike, grablje in drugo staro poljsko orodje za 2 K.

Dražba se vrši dne 26. aprila 1911, ob 10. uri dopoldne

v Svarah v hiši št. 11 pd. pri Juhu.

Ponudbe pod izklicno ceno so dovoljene, veljavne pa le tedaj, če jih pri dražbi navzoči dedič sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom se njihove zastavne pravice pridržijo ne glede na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo za premičnine kakor tudi jamščino za posestvo v znesku 1400 K se mora takoj oddati na roko dražbenemu komisarju.

Pogoji se lahko vpogledajo v sodnijski pisarni soba št. 66.

C. kr. okrajno sodišče: Celovec, odd. VIII., dne 7. aprila 1911.

Izgubil

se je med vožnjo po cesti iz Beljaka do Baškega jezera **brilantni privesek** iz uhana. Kdor ga najde, naj ga odda gospé Kat. Fischer, hotel „Lamm“ v Beljaku, kjer dobi dobro nagrado.

Tržne cene v Celovcu

13. malega travna 1911 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litrov (biren)			
	od	do	K	v		
Pšenica	—	27	14	26		
Rž	—	18	11	20		
Ječmen	—	19	10	60		
Ajda	—	18	9	20		
Oves	18	18	6	50		
Proso	—	—	—	—		
Pšeno	—	28	18	—		
Turščica	—	17	9	60		
Leča	—	—	—	—		
Fižola rdeča	—	—	—	—		
Repica (krompir)	—	9	4	20		
Deteljno seme	—	—	—	—		
Seno, sladko	6	7	—	—		
„ kislo	3	20	5	—		
Slama	3	60	4	50		
Zelnate glave po 100 kosov	—	—	—	—		
Repa, ena vreča	—	—	—	—		
Mleko, 1 liter	—	24	—	28		
Smetana, 1	—	60	1	20		
Maslo (goveje) 1 kg	3	—	3	20		
Surovo maslo (putar), 1	3	—	3	60		
Slanina (speh), povoj, 1	2	20	2	40		
„ surova, 1	1	90	2	—		
Svinjska mast 1	2	20	2	40		
Jajca, 1 par	—	12	—	14		
Piščeta, 1	2	80	3	40		
Race	—	—	—	—		
Kopuni, 1	8	—	10	—		
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	—	3	40		
30 „ „ mehka, 1	2	60	2	80		
Živina	100 kilogramov				Prignalo	Prodalo
	Počrez		žive vage	zaklana		
	od	do	od	do		
	v kronah					
Konji	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	—	—	—	—
„ za vožnjo	530	—	—	—	1	1
Junci	300	346	—	—	6	4
Krave	280	600	78	—	32	14
Telice	—	—	—	—	—	—
Svinje, pitane	—	—	—	156	160	10
Praseta, plemena	20	72	—	—	232	118
Ovce	—	—	—	—	—	—

Živinski redilni prašek

za govejo živino, konje in svinje.

Kmetovalci! Pazite pri nakupu na ovoj, ki je postavno zajamčen, in na znamko pristnosti. Varujte se zlasti pred praškom za goved, ki ga po deželi prodajajo navadno zelo drago okoli hodeči krošnjariji in agenti. Navadno prodajajo ničvredno, pogostoma morda tudi ne neškodljivo robo; že veliko kmetov je bilo na ta način opeharjenih.

Važni namigi za kmetovalce!

Če se prida Richterjevega redilnega praška h krmi, živina raje žre in je s tem pri-skrbljeno za pravilno prebavljanje. Richterjevi redilni praški so se tekom več let izkazali kot izborna sredstvo za pitanje in rejo, najbolj obvarujejo živino pred kostnimi boleznimi in služijo zlasti v močno rast in okrepitev okostja. Noben kmet naj ne opusti rabe Richterjevega živinskega redilnega praška! Praški niso nobena skrivnost, tudi ni zdravilo, ampak so na podlagi poizkusov od praktičnih kmetovalcev iz najučinkujočih sestavin aromatičnih rastlin in iz soli prirejena dietetična domača sredstva, brez strupenih snovi. Kot taki so svobodno naprodaj in se dobivajo vseh povsod v večjih in boljših trgovinah. V slučajih obolelosti živine, naj kmetovalci ne zamudijo, poslužiti se živino-zdravniške pomoči.

C. Richterjeva Adler-Apotheke
Wels, Zgornje Avstrijsko.

Ustanovljena pred letom 1700.

V nobenem poljedelstvu ne bi smel manjkati

Živinozdravilski porodni jermen.

Olajša porod pri nenavadnih legah in težkih porodih. V rabi že dolgo let pri tisočih posestnikih. Mnogoštevilna pohvalna priznalna pisma. Cela garnitura K 3.—. G. prof. dr. Karol Keller na porodiški kliniki c. kr. živinozdravniške visoke šole na Dunaju piše: „Živinozdravilski porodni jermen se je rabil na porodiški kliniki v največjo zadovoljnost in se more njega rabo najbolje priporočati.“

Zelo praktičen pripomoček za živali, ki so se preobjedle ali jih rado napenja, je

požiralnik.

Tudi pri kolikah pri konjih je dokazano velike koristi.

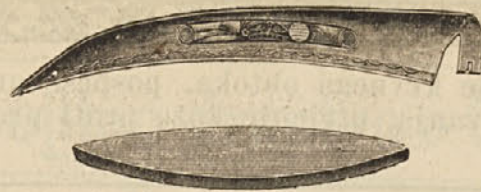
Velik požiralnik (za govedi) K 6.—, mali požiralnik (za teleta, ovce) K 5.—.

Welski živinski redilni praški se dobivajo: v Guštanju pri Rudolfu Brundula, v Prevaljah pri Rudolfu Čebulju in v Dobrlivasi pri R. D. Taurerju in pri Škofu, v Litiji pri Lebingerju & Bergmannu.

Jožef Božič v Celovcu
Beljaška cesta šte. 14

priporoča svojo trgovino s špicerijskim blagom ter deželnimi pridelki kakor svojo bogato sortirano zalogo z najboljšim blagom in z najtočnejšo postrežbo.

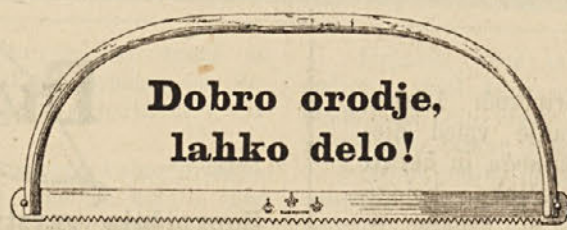
Prečastitim župnijskim uradom priporoča patentirano olje za večno luč, posebno fino kadilo, francoski stenji itd. Naročila se tudi sprejemajo v Pavličevi ulici št. 7.

Kje kupujete železnino?

Traverze, potland- in roman-cement, štukaturo za strop in vodovodne cevi. Nadalje bodečo žico za ograje, pocinkano pločevino, kotle, lemeže, sekire, vile, lopate, motike, izvrstne ročne in vodne žage, pile in bruse.

Trpežno pozlačene nagrobne križe!

Dobro orodje, lahko delo!

Vse najboljše poljedelsko orodje!

Vsakovrstno okovje za okna, vrata ter pohištvo, peči, štedilnike in razno kuhinjsko posodo. Velika zaloga vsakovrstnega orodja za mizarje, ključavničarje, kovače in kolarje. Sloveče **Bistriške kose**, srpe, kakor tudi **Bergamo kamne (osle)**, kosirje, čepune in tehtnice. To in vso drugo železnino kupite dobro in po ceni pri tvrdki

Franc Sadnikar,

trgovina z železnino v Celovcu, Burggase šte. 7
(zraven »Hotel Moser«).

Lepo posestvo naprodaj!

Vsled smrti vdove Marije Schneeweis se proda lepa **Kosova kmetija v Tucah** na Radišah. Hiša, hlev, čez 81 oralov sveta, zaraščen gozd, polje na ravnem in rodovitno. Cena primeroma nizka! Natančnejše podatke daje g. **Lambert Miklavc**, pri Gurnjaku v Tucah, pošta Zrele-Radiše.

Organist

se išče za farno cerkev v **Dvoru**, p. Vrba ob jezeru, kateri lahko v najem dobi malo posestvo od župnika.

Louske puške

vseh sestav, priznано delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

Peter Wernig,

družba z omejeno zavezo v Borovljah, Koroško.

— Ceniki brezplačno in poštne prosto. —

Naprodaj je

vsled družinskih razmer

veliko posestvo

z dobro ohranjenimi gospodarskimi poslopji, travniki, sadnim vrtom, ležeče tik Celovca. Več pove uredništvo „Mira“.

Dva lepa, uvožena

mezga

z zaprego in vozom, sta za primerno ceno naprodaj. Naslov pove uredništvo „Mira“.

Ugodno za lesne trgovce, mizarje, tesarske mojstre!

Prodam pod ugodnimi pogoji svojo žago z vsem prizidanim poslopjem in 1800 m² svetla. Žaga je oddaljena četrte ure od kolodvora Podgora. Pismena vprašanja naj se naslovijo na posestnika

Josip Renko, trgovec, Borovlje.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam.

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko. Postavno zavarovano.

Allein echter Balsam aus der Schulzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Vsaka ponaredba in razprodaja drugih balzamov z znamko, ki lahko moti, se bo sodnijskim potom nasledovalo in kaznovalo. — Nedosegljivo zdravilno sredstvo proti vsem boleznim dihal, pri kašlju, zoslizanju, hripavosti, olajša katár, prsne in pljučne bolezni, posebno dobro sredstvo pri influenci, želodčnim boleznim, vnetju jeter in slezene, netečnosti, slabi prebavi, zapeki, proti zobobolu in ustnim boleznim, trganju v udih, opeklina, prišču itd. 1/2 ali 1/1 ali 1 velika specialna steklenica 5 kron.

Lekarnarja A. Thierry-ja

edino pristno

centifolijsko mazilo

zanesljivo in sigurno učinkuje proti ranam, tvorom, ranitvam, vnetjem, uljesom, odstrani vse tuje reči iz telesa in prihrani marsikatero bolešno operacijo. Zdravilno sredstvo proti še tako starim ranam itd. 2 lončka staneta K 3.60.

Izdelovatelj: **ADOLF THIERRY,**

lekarna pri **ANGELU VARHU**

v **Pregradi pri Rogatcu.**

Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinaldrogerijah.

Malo posestvo

blizu Vrbskega jezera, 5 oralov sveta, se takoj prodaja. Več pove posestnik: **Goričnik, Otoče, št. 18**, pri Celovcu.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavica K 5.000.000.
Rezervni fond K 500.000.

Denarne vloge obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta šte. 27.

Zamenjuje in eskomptuje

izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavoije.

— Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila. —

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spljet, Trstu in Sarajevu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek 300.000 frankov. Na mesečno vplač. po K 8.— za kom. **Tiske srečke s 4% obrestmi.** Dve žrebanji na leto. Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevn. m kurzu.